

ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΙΒ'

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν

ΘΕΟΣΕΒΙΟΥ

Ἄρσινοῖτου

ΕΝ ΤΩΙ ΜΙΚΡΩΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΙ

Εἰς τό, Κύριε ἐκένδραξα, ἰστῶμεν Στίχους δ', καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια

Ὕχος α' Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Τῆς Ἄρσινόης τὸν γόνον, Μελάνδρας βλάστημα, τῆς νήσου Κύπρου κλέος, καὶ διάκοσμον θεῖον, Χριστοῦ τῆς Ἐκκλησίας πανευλαβῶς, Θεοσέβιον ὁσιον, καὶ τὴν συμβίαν τιμήσωμεν τὴν αὐτοῦ, μελῳδήμασιν εὐσχήμοσι.

Α' μνῶν ποιμένα τὸν θεῖον, τὸν ἐν νεότητι, αὐτοῦ ὁδοὺς ὁσίων, πολιῶν ὀλοθύμως, βαδίσαντα καὶ πίστει τοῦ Ἰησοῦ, τοῦ σεπτοῦ ἀρχιποίμενος, ἀκολουθήσαντα τρίβοις τῆς ἀρετῆς, Θεοσέβιον τιμήσωμεν.

Τὴν τύποις θείαν συμβίαν, τοῦ οὐρανόφρονος, σεμνοῦ Θεοσεβίου, καὶ οὐσίᾳ τὴν νύμφην, τὴν ἀσπιλὸν τοῦ Κτίστου καὶ Πλαστουργοῦ, παρθενίας ὡς ἔκτυπον, ἐγκωμιάσωμεν πάντες χρεωστικῶς, μελιχραῖς φόδαις καὶ ἄσμασι.

Τῆς ἀκραιφνοῦς πολιτείας, εὐχῆς καὶ νήψεως, τὸν ἐραστὴν ἐκθύμως, Θεοσέβιον πάντες, ὡς πρό-

βολον ἀγνείας καὶ ἀληθοῦς, εὔσεβείας τιμήσωμεν, ἀναβοῶντες πρεσβείαις σου καὶ ἡμῶν, πάντων ἀγνιστον τὰ σώματα.

Δόξα... Ὕχος β'

Τῆς ἐγκρατείας καὶ σκληραγωγίας πόνοις ὑποπιάζων τὸ σῶμα, τὸν σὸν νοῦν ἀνέτεινας πρὸς Κύριον, Θεοσέβιε ὅσιε· ἀμιλλώμενος γὰρ τῇ ἀρετῇ τῇ ἐκλεκτῇ σου συμβίᾳ, ἵσων αὐτῇ ἐπάθλων ἔτυχες, καταπατήσας τοῦ ἐχθίστου τὴν ἐπαρσιν· αὐτοῦ καὶ ἡμᾶς τῆς ἀπάτης ἐκλύτρωσαι, τοὺς ἐκτελοῦντας τὴν μνήμην σου, πρεσβείαις σου πρὸς Κύριον.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου, εἰς σὲ ἀνατίθημι, Μῆτερ τοῦ Θεοῦ, φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου.

Εἰς τὸν Στίχον

Στιχηρὰ Προσόμοια

Ὕχος β' Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ.

Χαίροις ὁ τὸν Θεόν, σεβόμενος καὶ πάντα, Αὐτοῦ καλῶς τηρήσας, ἐντάλματα Μελάνδρας, κοσμῆτορ Θεοσέβιε.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ δούλου αὐτοῦ.

Πόνων σου ἵερῶν, κονίστραν Ἀρσινόην, τὴν σὴν πατρίδα δεῖξας, ἀπῆλθες πρὸς πατρίδα, τὴν ἄνω Θεοσέβιε.

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φιβούμενος τὸν Κύριον.

Kλέος ἐγκρατευτῶν, ἀκμῆς ἐν ἡλικίᾳ, ἐπράγνας τὰ πάθη, σοῦ νεαροῦ σαρκίου, ἀσκήσει Θεοσέβιε.

Δόξα... Τοιαδικὸν

Δέδωκας δαψιλῶς, ἵσχὺν Θεοσεβίῳ, ὁφρὺν πατῆσαι πλάνου, Τοιάς ὑπεραγίᾳ, θεότης τρισυπόστατε.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Δέσποινα Μαριάμ, πανσέπτων ὅμοιζύγων, ἐνδόξου ἔυνωρίδος, εὐχαῖς τοῖς σὲ ὑμνοῦσι, πανευλαβῶς βοήθησον.

Ἄπολυτίκιον

Ὕχος πλ. α' Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Nηστευτὴν ἐλεήμονα καὶ φιλάρετον, ἀμνῶν ποιμένα ὁφθέντα, ἐν ἡλικίᾳ ἀκμῇ, θεομύριστον ἀγνότητος λευκάνθεμον, Ἀρσινοῖτην τὸν σεμνόν, Θεοσέβιον πιστοί, τιμήσωμεν κατὰ χρέος· καὶ γὰρ πρεσβεύει Κυρίῳ, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ Ἀπόλυσις

ΕΝ ΤΩΙ ΜΕΓΑΛΩΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΙ

Εἰς τό, Κύριε ἐκένραξα, ἴστωμεν Στίχους σ', καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια

Ὕχος δ' Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν.

Hεαυγὴ Θεοσέβιον, τὸν ἰσάγγελον ἄνθρωπον, τὸν ἐν Ἀρσινόῃ εὐαρεστίσαντα, ἀσκητικοῖς κατορθώμασι, νηστείᾳ δεήσειν, ἐγκρατείᾳ σαρκικῇ, χαμενίᾳ καὶ δάκρυσι, τὸν παντάνακτα, Ἰησοῦν Θεοσέβιον ἐκθύμως, μελωδήσωμεν οἵ δῆμοι, ἐπιποθούντων τὴν θέωσιν.

Tὸ περίλαμπρον καύχημα, Ἀρσινόης τιμήσωμεν, θεῖον Θεοσέβιον ὡς κοσμήτορα, διαγωγῆς ἐνθεώτατον, ἀμέμπτου καὶ σέμνωμα, ἐγκρατείας καὶ εὐχῆς, ἀνακράζοντες· ὅσιε, σὺν συμβίᾳ σου, τῇ σεμνῇ μὴ ἐλλείπτης εἰρηνεύων, σοὺς ἱκέτας καὶ εὐχαῖς σου, ὅμονοεῖν τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

E'ν ἀκμῇ τῆς νεότητος, σὺν τῇ θείᾳ συμβίᾳ σου, ὁδόμῳ ἐγκρατείας κατηκολούθησας, καὶ καθ' ἑκάστην τηκόμενος, κλεινὲ Θεοσέβιε, ὡς κηρίον ἀληθῶς, νυχθημέροις ἀσκήσει, στέφος εἰληφας, οὐρανόθεν χρυσόπλοκον ἀφθάρτου, χαρμονῆς ἐν δόμοις δόξης, καὶ ἀιδίου τερπνότητος.

E'γκρατείᾳ ἐκάθηρας, τὴν ψυχὴν Θεοσέβιε, καὶ σταυρὸν ἀράμενος ἐπωμάδιον, κατηκολούθησας βήμασι, Χριστοῦ σὺν συμβίᾳ σου, γέρας Ἀρσινοῖτῶν· καὶ προσκαίρουν βιώσεως, ὡς ἀσώματος, τὴν ὁδὸν διοδεύσας κατ' ἀξίαν, κληρονόμος ἀνεδείχθης, τῆς ὑπὲρ νοῦν ὠραιότητος.

Ω'ς φωστῆρα ὑπέρφωτον, τὸν φωτίζοντα πέρατα, ἐναρέτου βίου σου φρυκτωρήμασι, καὶ ἀστραπαῖς ἐγκρατείας σου, νῦν πάντες τιμῶμέν σε· καὶ λαμπρῶς σὴν Ἱεράν, ἐκτελοῦμεν πανήγυριν, Θεοσέβιε, ὁ ἀκμὴν παριδών τῆς ἡλικίας, καὶ ἀσκήσας ἐν τῇ Κύπρῳ, ὡς πολιὸς γέρων ὅσιε.

A'ρετὴν Θεοσέβιε, ἐπιμόνως ἐνήσκησας, σύμμαχον πρὸς θέωσιν ἔχων ὅσιε, τὴν θεοφόρον συμβίαν σου, μεθ' ἡς νῦν ἐν δώμασι, συγχορεύεις οὐρανῶν· καὶ Χριστὸν τὸν Θεάνθρωπον, καὶ παντάνακτα, δυσωπεῖς ὑπὲρ πάντων ἐκτελούντων, τὴν ὑπέρφωτόν σου μνήμην, τὴν ἐτησίαν ἐν ἄσμασι.

Δόξα... Ὕχος πλ. β'

A'ρνησάμενος τὰ τερπνὰ καὶ ἡδέα τῆς νεότητος, καὶ ὑπὲρ τὴν ἀγάπην τῆς συμβίᾳς σου ἀγαπήσας τὸν Κύριον, ἀμέμπτως Αὔτῷ ἡκολούθησας ἀσκητικῇ πολιτείᾳ, ποιμὴν ἀλόγων προβάτων, θειότατε Θεοσέβιε· σὺ γὰρ ἔξω κόσμου καὶ σαρκὸς γενόμενος, οἴλαπερ ἀγγελος ἐπολιτεύσω, καὶ τύπος γέγονας νοὸς καὶ σώματος καθαρότητος· διὸ νῦν τὰς ἀμοιβὰς τῶν πόνων σου δρεπόμενος, μὴ διαλείπης σὺν τῇ συμβίᾳ σου, Χριστῷ πρεσβεύων, ὑπὲρ τῶν πλιστεῖ καὶ πόθῳ τελούντων, τὴν ἄγιαν μνήμην σου.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Tίς μὴ μακαρίσει σε, Παναγία Παρθένε; τίς μὴ ἀνυμνήσει σου τὸν ἀλόχευτον τόκον; Ο γὰρ ἀχρόνως ἐκ Πατρὸς ἐκλάμψας Υἱὸς μονογενῆς, ὁ αὐτὸς ἐκ σοῦ τῆς ἀγνῆς προῆλθεν, ἀφράστως σαρκωθείς,

φύσει Θεός ύπαρχων, καὶ φύσει γενόμενος ἄνθρωπος δὶ’ ἡμᾶς· οὐκ εἰς δυάδα προσώπων τεμνόμενος, ἀλλ’ ἐν δυάδι φύσεων, ἀσυγχύτως γνωριζόμενος. Αὐτὸν ἱκέτευε, σεμνὴ Παμμακάριστε, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἴσοδος. Φῶς Ἰλαρόν. **Τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα**

Παροιμῶν τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κεφ. η' 1-11)

Υἱέ, σὺ τὴν σοφίαν κηρύξεις, ἵνα φρόνησίς σοι ὑπακούσῃ· ἐπὶ γὰρ τῶν ὑψηλῶν ἄκρων ἐστίν, ἀνὰ μέσον δὲ τῶν τρίβων ἐστηκε· παρὰ γὰρ πύλαις δυναστῶν παρεδρεύει, ἐν δὲ εἰσόδοις ὑμνεῖται.

‘**Υμᾶς, ὅτι** ἄνθρωποι, παρακαλῶ, καὶ προΐεμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἄνθρωπων· νοήσατε, ἄκανοι, πανουργίαν, οἵ δὲ ἀπαίδευτοι ἐνθεσθε καρδίαν. Εἰσακούσατέ μου, σεμνὰ γὰρ ἔρω καὶ ἀνοίσω ἀπὸ χειλέων ὁρθά· διτὶ ἀλήθειαν μελετήσει ὁ φάρουγξ μου, ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χείλη ψευδῆ.

Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ὁρίματα τοῦ στόματός μου, οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σκολιὸν οὐδὲ στραγγαλιῶδες· πάντα ἐνώπια τοῖς συνιοῦσι καὶ ὁρθά τοῖς εὐρίσκουσι γνῶσιν. Λάβετε παιδείαν καὶ μὴ ἀργύριον, καὶ γνῶσιν ὑπὲρ χρυσίον δεδοκιμασμένον· κρείσσων γὰρ σοφία λίθων πολυτελῶν, πᾶν δὲ τύμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστιν.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κεφ. α' 1-10)

Αγαπήσατε δικαιοσύνην, οἵ κρίνοντες τὴν γῆν, φρονήσατε περὶ τοῦ Κυρίου ἐν ἀγαθότητι, καὶ ἐν ἀπλότητι καρδίας ζητήσατε αὐτόν· διτὶ εὐρίσκεται τοῖς μὴ πειράζουσιν αὐτῷ, ἐμφανίζεται δὲ τοῖς μὴ ἀπιστοῦσιν αὐτῷ. Σκολιοί γὰρ λογισμοὶ χωρίζουσιν ἀπὸ Θεοῦ, δοκιμαζομένη τε ἡ δύναμις ἐλέγχει τοὺς ἄφρονας. ‘Οτι εἰς κακότεχνον ψυχὴν οὐκ εἰσελεύσεται σοφία, οὐδὲ κατοικήσει ἐν σώματι κατάχρεω ἀμαρτίας· ἀγιον γὰρ πνεῦμα παιδείας φεύγεται δόλον καὶ ἀπαναστήσεται ἀπὸ λογισμῶν ἀσυνέτων καὶ ἐλεγχθήσεται ἐπελθούσης ἀδικίας. Φιλάνθρωπον γὰρ πνεῦμα σοφία καὶ οὐκ ἀθωώσει βλάσφημον ἀπὸ χειλέων αὐτοῦ· διτὶ τῶν νεφρῶν αὐτοῦ μάρτυς ὁ Θεός καὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐπίσκοπος ἀληθῆς καὶ τῆς γλώσσης ἀκουστής· διτὶ πνεῦμα Κυρίου πεπλήρωκε τὴν οἰκουμένην, καὶ τὸ συνέχον τὰ πάντα γνῶσιν ἔχει φωνῆς. Διὰ τοῦτο φθεγγόμενος ἀδικα οὐδεὶς μὴ λάθῃ, οὐδὲ μὴ παροδεύσῃ αὐτὸν ἐλέγχουσα ἡ δίκη. ‘Ἐν γὰρ διαβουλίοις ἀσεβοῦς ἐξέτασις ἔσται, λόγων δὲ αὐτοῦ ἀκοή πρὸς Κύριον ἥξει

εἰς ἔλεγχον ἀνομημάτων αὐτοῦ· διτὶ οὖς ζηλώσεως ἀκροῦται τὰ πάντα, καὶ θροῦς γογγυσμῶν οὐκ ἀποκρύπτεται.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κεφ. γ' 1-9)

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄψηται αὐτῶν βάσανος. ‘Εδοξαν ἐν δόφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ’ ἡμῶν πορεία σύντριψια· οἵ δέ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γάρ ἐν ὅψει ἄνθρωπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ δλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται· διτὶ δ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτούς, καὶ εῦρεν αὐτούς ἀξιούς ἔαυτοῦ· ὃς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὃς δλοιάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς. Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὃς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται· κρινοῦσιν ἔθνη καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ’ αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· διτὶ χάρις καὶ ἐλεος ἐν τοῖς δσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λιτήν

Στιχηρὰ Ἰδιόμελα

“**Ηχος α'**

Ασκητικῶς ἀγωνιζόμενος ἐν Ἀρσινόῃ, τὰς νάπας αὐτῆς καὶ τοὺς λειμῶνας ἡγίασας, τοῖς ποιμενικοῖς σου ἰδρῶσι καὶ τοῖς δάκρυσι, Θεοσέβιε δσιε· σὺ γάρ θείαις ἀναβάσεσι Θεῷ ἀναγόμενος, τοὺς δερματίνους χιτῶνας ἀπεξεδύσω, καὶ ἐνεδύσω στολὴν παρθενικὴν εἰς αἰῶνας διαμένουσαν ἀφθαρτον· καὶ νῦν Χριστῷ παριστάμενος, καὶ σὺν τῇ συμβίᾳ σου ἀγγέλοις συνευφραινόμενος, μὴ παύσῃ πρεσβεύων ὑπὲρ τῶν τιμῶντων, τὴν ἀεισέβαστον μνήμην σου.

“**Ηχος β'**

Αγωνιζόμενος ἐν ἐγκρατείᾳ καὶ προσευχῇ νυχθημέρῳ, τὴν σάρκα ἐνέκρωσας, ποιμὴν Ἀρσινόης θειότατε, Θεοσέβιε· καὶ τὴν ψυχὴν ζωώσας ἀναβάσεσι θείαις, κατὰ μέθεξιν ἐθεώθης πρότυπον ἀρετῆς γενόμενος· διὸ τὴν σὴν πανέορτον μνήμην ἐπιτελοῦντες, σὲ μεγαλύνομεν μελωδίαις μελιρρύτοις, καὶ Χριστὸν δοξάζομεν τὸν ἐνισχύσαντά σε, πρὸς ἀρετῆς ἀπόκτησιν, καὶ μετοχὴν τῆς ἀιδίου μακαριότητος.

Ὕχος γ'

Τὸν κοινῆ μετὰ τῆς αὐτοῦ ὁσίας συμβίᾳς συναντέσει, ἀσκητικὸν ὄδεύσαντα στάδιον, καὶ πολιὰν ἐπιδείξαντα φρόνησιν ἐν νεαρῷ ἡλικίᾳ, Θεοσέβιον τὸν ἐγκρατευτὴν, ἐγκωμιάσωμεν κράζοντες· ὁ ἴσαγγέλως ἐν Ἀρσινόῃ πολιτευσάμενος, καὶ παριδὼν πᾶσαν ἔνυλον σχέσιν διὰ Χριστοῦ ἀγάπησιν, ἀξίους ἡμᾶς ποίησον εὐχαῖς σου, τῆς σὺν σοὶ ἐν οὐρανοῖς ἀγαλλιάσεως.

Ὕχος δ'

Τὴν πτωχείαν τοῦ Ἰησοῦ εὐσεβῶς ἐπιποθήσας, καὶ τὴν νέκρωσιν Αὐτοῦ ἐνδυσάμενος, ὡς πάροικος ἐν τῇ σῇ πατρὶ ἐποιτεύσω, τῆς σαρκὸς μηδόλως πρόνοιαν ποιούμενος, καὶ προορώμενος τῶν ἐν οὐρανοῖς ἀγαθῶν τὴν θέαν, τῶν ἡτοιμασμένων τοῖς Χριστὸν ἀγαπῶσι, Θεοσέβιε ὅσιε· ἐπιδείξας οὖν πᾶσι σὺν τῇ σῇ συμβίᾳ, τὸν κεκρυμμένον ἐν σοὶ πλοῦτον τῆς πνευματικῆς ἀγάπης, ἀπῆλθες τῷ Παμβασλεῖ αἰωνίως συνεῖναι, καὶ πρεσβεύειν ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα... Ὕχος ὁ αὐτὸς

Τὸν δίκαιον καὶ πανόσιον τῆς θεοσεβείας ἐπώνυμον, Θεοσέβιον καὶ τὴν αὐτοῦ συμβίᾳν, ὡς συζύγων πρότυπα καὶ παρθενίας ἀρχέτυπα, τῶν εὐσεβούντων τὰ συστήματα, ὅμνοις καὶ φύδαις εὐφημήσωμεν· καταλιπόντες οὖν ἡμῖν φήμην ἰσουρανίου ἔνωρίδος, τὴν τὰ ἄνω φρονοῦσαν καὶ ζητοῦσαν, καὶ παιδεύουσαν ἡμᾶς οἰκείῳ παραδείγματι, οὐρανοπολῖται γεγόνασι, καὶ πρεσβευταὶ ἡμῶν θεομότατοι πρὸς Κύριον.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Εἴ κα παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους σου φύλαττε, εὐλογημένη Θεοτόκε, ἵνα σε δοξάζωμεν τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἰς τὸν Στίχον**Στιχηρὰ Προσόμοια****Ὕχος πλ. α' Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.**

Χαίροις ὁ τῶν πομένων φωστήρ, ὁ θεοφόρος καὶ ἀπλοῦς καὶ φιλόσιος, κοσμήτωρ τῆς Ἀρσινόης, Μελάνδρας θεῖος βλαστός, καὶ τῆς Ἐκκλησίας, φέγγος ἄδυτον, σεπτὲ Θεοσέβιε, ὁ ἀπαύστως εὐχό-

μενος, καὶ καταστήσας, ἔαυτὸν οἰκητήριον, θείου Πνεύματος, καὶ σεπτὸν ἐργαστήριον, σκληραγωγίας, νήψεως, καὶ ἥθους πανσέβαστε· ὅθεν τῆς σῆς ἐγκρατείας, τὰ ἵερὰ κατορθώματα, ἐκθύμως ὑμνοῦντες, σὰς αἰτούμεθα πρεσβείας, πρὸς βίον κρείττονα.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ δοίου αὐτοῦ.

Χαίροις τῶν ὁμοζύγων δυάς, τῆς ἐγκρατείας θησαυρὸς Θεοσέβιε, καὶ θεία αὐτοῦ συμβίᾳ, ἡ συναινέσει κοινῇ, βίον ἀρνηθεῖσα, τρυφηλότητος, καὶ γάμου τεοπνότητας, ἀς ηὐλόγησε Κύριος, ἵνα τὸν δρόμον, τῆς ἀγνείας τὸν δύσβατον, θείᾳ χάριτι, διανύσης πανεύφημε· ζεῦγος σεμνὸν καὶ τίμιον, ἀγάπη συνδούμενον, πνευματικῇ τῇ ἀρρήκτως, ἐνούσῃ πάντα χριστώνυμον· Χριστὸν ἐκδυσώπει, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν διθῆναι, τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Μνήμην τὴν σὴν τελοῦμεν λαμπρῶς, Ἀρσινοῖτα Θεοσέβιε ὅσιε, ἀσκήσει συντονωτάτῃ, καὶ ἐγκρατείᾳ πολλῆ, βίωσιν ἐν Κύπρῳ, τὸν ἀνύσαντα, σαφῶς ὡς ἴσαγγελος· ἀρετῶν θεῖον σκήνωμα, τῆς ἀπαθείας, θεοκίνητον ὅργανον, καὶ πολύφροδον, δένδρον χάριτος Πνεύματος, ὅπερ καρπὸν ἔξηνεγκεν, ἀλήκτου τεοπνότητος, πρὸς γλυκασμὸν τῶν ζητούντων, Αὐτοῦ Ἐδὲμ ἐν σκηνώμασι, σοφὲ ἀπολαῦσαι, καὶ ἀγγέλων συγχορεῦσαι, σεπτοῖς συντάγμασι.

Δόξα... Ὕχος πλ. δ'

Δεῦτε, πιστοί, ζηλωταὶ τῶν κατορθωμάτων, πρὸς ὁλοκλήρωσιν καὶ θέωσιν Θεοσεβίου τοῦ δοίου, χαρομοικῶς αὐτὸν ὑμνῷδίαις καταστέψωμεν· οὗτος γὰρ παρθένος ὃν τοῖς λογισμοῖς καὶ τῷ σώματι, τὸν γάμον συναινέσει τῆς αὐτοῦ συμβίᾳς, εἰς πνευματικὸν ἀνεβίβασε μυστήριον· σάρκα καὶ φρόνησιν μίαν μετ' αὐτῆς ἔχων, τὴν σάρκα Χριστοῦ, ἦς μέλη ἐσμὲν οἱ κοινωνοῦντες Αὐτοῦ τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος· καὶ νῦν τὸ τοῦ προσώπου Αὐτοῦ κάλλος οὗτος θεώμενος, ἀδιαλείπτως πρεσβεύει τοὺς λογισμοὺς ἡμῶν ἀγνίσαι, καὶ χαρᾶς ἀξιῶσαι τῶν καθαρῶν τῇ καρδίᾳ, τῆς ὑπὲρ ἔννοιαν.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Δέσποινα πρόσδεξαι, τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Ἄπολυτίκιον

^τΗχος πλ. α' Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Nηστευτὴν ἐλεήμονα καὶ φιλάρετον, ἀμνῶν ποιμένα ὁφθέντα, ἐν ἡλικίᾳ ἀκμῇ, θεομύριστον ἄγνότητος λευκάνθεμον, Ἀρσινοῖτην τὸν σεμνόν, Θεοσέβιον πιστοί, τιμήσωμεν κατὰ χρέος· καὶ γὰρ πρεσβεύει Κυρίῳ, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Xαῖρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος· χαῖρε τεῖχος καὶ σκέπη τῶν προστρεχόντων εἰς σέ· χαῖρε ἀχείμαστε λιμὴν καὶ ἀπειρόγαμε· ἡ τεκοῦσα ἐν σαρκὶ, τὸν Ποιητὴν σου καὶ Θεόν, πρεσβεύουσα μὴ ἐλλείπης, ὑπὲρ τῶν ἀνυμνούντων, καὶ προσκυνούντων τὸν Τόκον σου.

Καὶ Ἀπόλυτις

ΕΝ ΤΩΙ ΟΡΘΡΩΙ

Μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν, Κάθισμα

^τΗχος α' Τὸν τάφον σου Σωτῆρο.

Nεότητος ἀκμῆς, μὴ φεισάμενος πάτερ, καὶ πάσας τὰς ὁρμάς, τῆς σαρκὸς καταστείλας, συντόνοις ἀσκήσεσιν, ἔχων πρόθυμον σύμμαχον, τὴν συμβίαν σου, ἥτις κανὼν ἐγκρατείας, ἀκριβέστατος, ὥφθη ἐτέλεσας βίον, καλῶς Θεοσέβιε.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

A' κένωτος πηγή, θαυμασίων ὑπάρχεις, Παρθένε ἀγαθή, καὶ ἀστείρευτος κρήνη, σῶν δούλων ἱάσεων, τῶν πιστῶς προσφευγόντων σοι, καὶ ἐν ἔσμασι, μεγαλυνόντων σε πόθῳ, καὶ τὸν Τόκον σου, δοξολογούντων ἀπαύστως, καρδίαις καὶ χείλεσι.

Μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν, Κάθισμα

^τΗχος δ' Ταχὺ προκατάλαβε.

Mελάνδραν ἥγιασας, τῶν σῶν ἰδρώτων ὁσαῖς, καὶ πᾶσαν ἐφαίδρυνας, τὴν Ἀρσινόην σεπτοῖς, ἀσκήσεως πόνοις σου· ὅθεν ἀξιοχρέως, Θεοσέβιε πάντες, μνήμην σου τὴν ἄγιαν, οἵ χοροὶ εὐσεβούντων, τελοῦντες σὰς ἀόκνους εὐχάς, ἀπεκδεχόμεθα.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Hαυμάσια τὰ σά, ἀνερμήνευτα πέλει, παρθένος ἀληθῶς, πῶς ἐκύησας Λόγον, Θεοῦ καὶ παρέμεινας, μετὰ τόκον πανάμωμε, ἀπειρόγαμε, παρθένος ὡς πρὸ τοῦ τόκου, ἀνακράζοντες· σὲ μεγαλύνομεν πόθῳ, φόδαις πανευσχήμοσι.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Κάθισμα

^τΗχος γ' Τὴν ὁραιότητα τῆς παρθενίας σου.

Tὸν διοδεύσαντα στενὴν καὶ δύσβατον, δδὸν ἀσκήσεως ἐν τῇ νεότητι, αὐτοῦ Μελάνδρας τὸν βλαστὸν καὶ καύχημα Ἀρσινόης, πάνυ Θεοσέβιον παρθενίας τὸ μάργαρον, καὶ εὐχῆς τὸν πρόβολον καθηκόντως τιμήσωμεν, βοῶντες ἐν ψυχῆς κατανύξει· Χαῖρε δόσιων κοσμιότης.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Tὴν σκοτισθεῖσάν μου ψυχὴν καταύγασον, φωτὶ τῆς χάριτος τοῦ θείου Τόκου σου, ἄγνη Παρθένε Μαριάμ, ἐλπὶς τῶν ἀπηλπισμένων, καὶ ἀχλὺν ἀπέλασον τῶν ἀπείρων πταισμάτων μου, ὅπως εὔρω ἔλεος ἐν τῇ ὁρᾳ τῆς Κρίσεως, καὶ πόθῳ ἀσιγήτως βιώσοι· Χαῖρε, ἡ Κεχαριτωμένη.

Τὸ Α' Ἄντιφωνον τῶν Ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ^τΗχου

Προκείμενον, ^τΗχος δ'

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ.

Sτίχ. Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὃν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν;

Πᾶσα πνοή

Τὸ Εὐαγγέλιον

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

(Κεφ. § 17 - 23)

(Ζήτει τῇ Παρασκευῇ τῆς Β' ἑβδομάδος Λουκᾶ)

Tῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὅχλος μαθητῶν αὐτοῦ...

‘Ο Ν’ Ψαλμὸς

Δόξα... Ταῖς τοῦ σοῦ οσίου...

Καὶ νῦν... Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Sτίχ. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός...

Τὸ Ἰδιόμελον

Ὕχος πλ. β'

Τὰ τῶν ἀγγέλων ἐν οὐρανοῖς τάγματα, σὺν τοῖς χοροῖς τῶν ἀσκήσει Θεῷ εὐαρεστησάντων ὁσίων, εὐφραίνονται ἐν πόλῳ δόξης, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἵσαγγέλως πολιτευσαμένου, Θεοσεβίου τοῦ θεοπεσίου· αὐτοῖς συναγάλλονται καὶ ἀνθρώπων ἐπὶ γῆς σύλλογοι, τιμῶντες τὸν ἐπουρανιον ἄνθρωπον, καὶ ἀσκητὴν τῆς Ἀρσινόης, οὗ τὰς λιτὰς ἀπεκδέχονται πρὸς ἀρετῆς τελείωσιν.

‘Ο Κανὼν τοῦ Ὁσίου, οὗ ἡ Ἀκροστιχίς·

Θεοσέβιον καὶ τὴν αὐτοῦ ὑμνῷ συμβίαν. X.

’Ωδὴ α'

Ὕχος δ' Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Ηεοῦ φίλον γνήσιον, καὶ παρθενίας τὸν σύνοικον, Μελάνδρας τὸ βλάστημα, καὶ Ἀρσινόης σεπτόν, Θεοσέβιον, κοσμήτορα ὡς εὔχος, πολύτιμον πίστεως, ἐγκωμιάσωμεν.

Εὐτόλιμως νεότητος, κάλλος, ἰσχὺν καὶ εὐπρέπειαν, καὶ γάμου ἥδυτητα, διὰ Χριστὸν τὸν Θεόν, ἀρνησάμενον, διμοῦ σὺν τῇ συμβίᾳ, αὐτοῦ Θεοσέβιον, ὑμνοῖς τιμήσωμεν.

Οὐράνιε ἄνθρωπε, ὁ ἐκ Μελάνδρας ὅρμώμενος, καὶ ὕσπερ ἀσώματος, βιώσας τὸν Λυτρωτοῦ, κατηξίωσαι, ἵδειν μιρφῆς τὸ κάλλος, προσώπου τὸ ἄρρητον, σὺν τῇ συμβίᾳ σου.

Θεοτοκίον

Συνέσεως σκήνωμα, καὶ παρθενίας κειμήλιον, Ἄγνη ἀειπάρθενε, τοὺς σὲ ὑμνοῦντας πιστῶς, καὶ δοξάζοντας, τὸν ἄχραντόν σου Τόκον, χαρᾶς καταξίωσον, τῆς ὑπὲρ ἔννοιαν.

’Ωδὴ γ'

Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.

Εχθρὸν θριαμβεύσας παλαμναῖον, ἀσκήσει συντόνῳ καὶ εὐχῇ, σαρκίου σου κατέτηξας, δοξέξεις Θεοσέβιε, καὶ παρθενίας πέφηνας, σὺν τῇ συμβίᾳ θησαύρισμα.

Βλαστὸν τῆς Μελάνδρας τὸν ὄραιον, τιμήσωμεν ὕμνοις μελιχροῖς, ποιμαίνοντα τὰ πρόβατα, καὶ ἀκλινῶς εὐχόμενον, ἐν κατανύξει ὅσιον, θεοειδῆ Θεοσέβιον.

Ιλὺν τῶν παθῶν ἀποτινάξας, καὶ ὅρείθροις καθάρας σὴν ψυχήν, καὶ σῶμα Θεοσέβιε, δακρύων καὶ ἰδρώτων σου, σὺν τῇ κλεινῇ συμβίᾳ σου, ὥφθης ἐκσφράγισμα νήψεως.

Θεοτοκίον

Οσίου Θεοσεβίου εὔχος, καὶ θείας συμβίας τῆς αὐτοῦ, Θεογεννῆτορ ἔκτυπον, τοὺς ἔαυτοὺς τηρήσαντας, ἀγνούς θερμαῖς ἐντεύξειν, τήρει ἡμᾶς ἐν ἀγνότητι.

Κάθισμα

Ὕχος δ' Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Τὸν σεβόμενον Θεοῦ, τὰς ἐντολὰς ἀπὸ παιδός, Θεοσέβιον λαμπρῶς, ἀνευφημήσωμεν πιστοί, σὺν τῇ πανάγνῳ συμβίᾳ αὐτοῦ βιώντες· οὐλέος ἀσκητῶν, θεοτίμητον, ὁ ἐν τῇ ἀκμῇ, τῆς ἡλικίας σου, καταμάρανας σώματος σκιοτήματα, τοῦ χοϊκοῦ σου ἱκέτευε, Χριστὸν τηρῆσαι ἐν σωφροσύνῃ, τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην σου.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Ακατάφλεκτον πυρί, βάτον κατεῖδέ σε Μωσῆς, ἐν Σινᾶ Μῆτερ Θεοῦ, ὅλον θεότητος τὸ πῦρ, ἐν μήτρᾳ φέρουσαν θείᾳ σου καὶ πανάγνῳ, καὶ ὡς ἀληθῶς, ἀκατάφλεκτον, μείνασαν σεμνή· διὸ τιμῶντές σε, ἐν κατανύξει ψυχῆς ἀνακράζομεν· Θεοκυῆτορ ὑπέρογκε, πυρός με ὄψαι τοῦ αἰωνίου, τὸν πιστῶς σοὶ προστρέχοντα.

’Ωδὴ δ'

Ο καθήμενος ἐν δόξῃ.

Νόμῳ βίον σου ὁυθμίζων, τοῦ Θεοῦ Θεοσέβιε, ἀρετῆς ἐργάτης, ὡς καλὸς ἐγένουν ὑπόδειγμα, τῶν εὐσεβῶς ζῆν θελόντων καὶ ἀρχέτυπον, ἐν νεότητι, τῶν ἐκζητούντων τὴν θέωσιν.

Κατ' ἐχθροῦ ἐν Ἀρσινόῃ, τοῦ πτερνίζοντος μέροπας, ἀνδρικῶς τρισμάκαρ, ὄντως ἡγωνίσω οὗ φρύγαγμα, τὸ ἐπηρημένον σοῖς πόνοις κατεπάτησας, Θεοσέβιε, ἀγνείας πάμφωτον μέλαθρον.

Αρσινόη ἐγκαυχᾶται, τοῖς σπαργάνοις σου ὅσιε, καὶ τῇ σῇ ἀσκήσει, δι' ἣς οὐληρονόμος θειότατος, τῆς οὐρανῶν βασιλείας ὥφθης ἄριστε, Θεοσέβιε, τῆς ἐγκρατείας διάκοσμε.

Θεοτοκίον

Πνεοσίας σου ἐνθέρμοις, πρὸς Υἱόν σου τὸν πάνσεπτον, Κεχαριτωμένη, ἀφεσιν τοῖς δούλοις σου δῶρησαι, Θεοσέβιου λιταῖς τοῦ οὐρανόφρονος, καὶ δεήσεσιν, αὐτοῦ συμβίας τῆς σώφρονος.

΄Ωδὴ ε'

΄Εξέστη τὰ σύμπαντα.

Τοὺς πόνους γεραίροντες, οὓς ἔτλης Θεοσέβιε, δι' ἄγάπην τοῦ ἀγωνιθέτου, Χριστοῦ ἐφέσει, ὅλῃ ψυχῆς σου καλῶς, σὺν τῇ σῇ συμβίᾳ εὐλαβῶς, κράζομεν· ὑπέρογνον, ζεῦγος χαῖρε καὶ πάνσεμνον.

Ηχάρις τοῦ Πνεύματος, τοῦ θείου ἐπεσκίασεν, ἡμφω σε θεόφρον νεανία, σὺν τῇ συμβίᾳ, τῇ ἐκλεκτῇ δαψιλῶς, καὶ πάντων προσύλων καὶ φθαρτῶν, ὑπερόπτας ἔδειξε, καὶ ταμεῖα χρηστότητος.

Νεότητος ἄγιε, τὸ κάλλος ἀρνησάμενος, καὶ καταπατήσας τοῦ σαρκίου, ὁρέεις πάσας, ὡς πολὺς ἀσκητής, σὺν τῇ σῇ συμβίᾳ θαυμαστέ, μάκαρ Θεοσέβιε, Ἀρσινόης τὸ καύχημα.

Θεοτοκίον

Αγνείας ἀπαύγασμα, Θεογεννῆτορ Δέσποινα, ταῖς λιταῖς δοσίου ὑπεράγνον, Θεοσέβιου, καὶ τῆς συμβίας αὐτοῦ, ἡμᾶς ἐν ἀγνείᾳ ἀκραιφνεῖ, τίρει τοὺς ἐκάστοτε, μελῳδοῦντάς σε ἄσμασι.

΄Ωδὴ σ'

Τὴν θείαν ταύτην.

Υμνοῦντες πόθῳ τὴν μνήμην σου, τὴν πάνσεπτον σοφὲ Θεοσέβιε, πιστῶς βιώμεν σοι· σὺν τῇ συμβίᾳ σου πρέσβευε, τῇ ἐκλεκτῇ Κυρίῳ, ὑπὲρ τιμώντων σε.

Τὸν νοῦν ὑψῶν πρὸς "Υψιστὸν, νυκτί τε καὶ ἡμέρᾳ ἐνέκρωσας, σαρκὸς τὸ φρόνημα, καὶ ὥσπερ μέροιψ ἀσώματος, ἐβίωσας δοσίων, φῶς Θεοσέβιε.

Οςίων ζεῦγος θεόφιλον, ὁδὸν ἡμῖν λαμπρὰν ἐπιγνώσεως, καὶ τοῦ Παντάνακτος, εὐαρεστήσεως ἔδειξας, συμβίᾳ σου σὺν θείᾳ, Ὡ Θεοσέβιε.

Θεοτοκίον

Υψίστου Μῆτερ πανάχραντε, ἀγνείας εὐπρεπέστατον σκήνωμα, ἀγνούς τοὺς δούλους σου, τή-

ρει ἀεὶ Θεοσέβιον, καὶ τὴν αὐτοῦ συμβίαν, τοὺς μακαρίζοντας.

Κοντάκιον

΄Ηχος πλ. δ' Τῇ ὑπερομάχῳ στρατηγῷ.

Θεὸν τοὺς σέβοντας ἐν ὁγμασι καὶ πράξεσι, καὶ παρορῶντας τὴν νεότητα ὡς πρόσκαιρον, Ἀρσινόης εὐφημήσωμεν κατ' ἀξίαν, Θεοσέβιον, εὐχῆς ὡς ἐργαστήριον, καὶ αὐτοῦ συμβίαν στῦλον ὡς ἀγνότητος, πόθῳ κράζοντες· χαίροις ζεῦγος θειότατον.

΄Ο Οἶκος

Αγγελοι σαρκοφόροι, Θεοσέβιε μάκαρ, ἐπώφητε, καὶ τούτου συμβία, οἱ ἀγνότητι καὶ προσευχῇ, ἡλικίας ὅντως ἐν ἀκμῇ δύσβατον, ὁδὸν καλῶς ἀνύσαντες· διὸ ὑμῖν βιῶμεν πίστει·

Χαῖρε τὸ θρέμμα κώμης Μελάνδρας·
χαῖρε τὸ στέμμα κώμης Φιλούσης.

Χαῖρε τῶν ὁσίων πυρσὲ Θεοσέβιε·
χαῖρε τῶν ἀγγέλων Θεοῦ σύζυξ σύναυλε.

Χαῖρε ἄγαλμα σεμνότητος Θεοσέβιε λαμπρόν·
χαῖρε σκήνωμα ἀγνότητος σύζυξ τούτου ἰερόν.

Χαῖρε ποιμὴν προβάτων Θεοσέβιε θεῖε·
χαῖρε λιμὴν παρθένων σύζυξ τούτου καὶ ὄρμος.

Χαῖρε κανὼν εὐχῆς Θεοσέβιε·
χαῖρε λειμὼν αὐτοῦ σύζυξ πάντερπνε.

Χαῖρετε ἔρων τῆς ἀπαθείας·
χαῖρετε εὐχῆ τῆς Ἐκκλησίας.

Χαῖροις ζεῦγος θειότατον.

Συναξάριον

Τῇ ΙΒ' Όπτωβρίου, Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοσεβίου Ἀρσινοῖτου.

Στίχοι

Σέβας ὑπάρχεις ὁσίων Ἀρσινόης,
Θεοσέβιε, σὺν θείᾳ σου συμβίᾳ.

Οςίος πατήρ ἡμῶν Θεοσέβιος, ὁ ἐγκωμιασθεὶς ὑπὸ τοῦ ὁσίου Νεοφύτου τοῦ Ἐγκλείστου, κατήγετο ἐκ τῆς Μελάνδρας τῆς Ἀρσινόης καὶ ἡτο ἀδελφὸς κατὰ σάρκα τοῦ ἄγίου Ἀρκαδίου, ἐπισκόπου Ἀρσινόης. Ἐγγαμος ὕν, συναινέσει τῆς ἐκ Φιλούσης αὐτοῦ συμβίου, εἰς σπήλαιον κατέφυγεν.

Βόσκων ὁ Θεοσέβιος τὰ αὐτοῦ πρόβατα ἐν τοῖς λειμῶσι καὶ ταῖς νάπαις τῆς πατρίδος αὐτοῦ, ἀδιαλείπτως προ-

στιγμήτο καὶ μὴ φεισάμενος τῆς νεότητος αὐτοῦ τὴν σάρκα κατέτηκε, νυχθημέροις πόνοις καὶ ἀτρότοις σκληραγωγίαις. Ὄμοιώς καὶ ἡ σύμβιος αὐτοῦ ἐν ἀγνείᾳ καὶ παρθενίᾳ διάγουσα, θεοπρεπῶς τὸ ζῆν ἔξεμέτρησε. Ἐκοιμήθησαν ἀμφότεροι ἐν εἰρήνῃ.

Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου, Ἐγκώμιον εἰς τὸν βίον καὶ τὰ θαύματα τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Θεοσεβίου τοῦ Ἀρσινοῖτου.

Πάτερ, εὐλόγησον

Τὸν θεοσεβείας ἐπώνυμον Θεοσέβιον τὸν κλεινόν, τὸν κεκρυμμένον θησαυρόν, τὸν δοκιμώτατον πνευματικὸν ἱατρόν, οὗ ἡ φραμακοθήκη φραμάκων πλήρης ἐκ τῆς ἀνωθεν χάριτος, τὸ διαινέστατον καὶ θαυμαστότατον καὶ ποτιμώτατον ὅδωρ τῆς χάριτος, ἐξ οὗ πολλοὶ τῶν νοσούντων προσιόντες καὶ πίνοντες τῆς καυστικῆς τῶν νοσημάτων φλογώσεως ἀπηλλάγησαν, φάρμακον ἀκεσώδυνον τῆς ἀλγηδόνος ἐντεῦθεν δρεψάμενοι, ἡ φωταυγὴς διόπτρα τῶν τυφλῶν, ἡ πολλοὺς ἀμβλυωποῦντας μέχρι καὶ τῶν κοράκων τῆς ἀμβλυωπίας ἐλευθεροῦσα καὶ ἀπαλλάττουσα καὶ ὥσπερ κολλούριον ἀκεσώδυνον τὴν ἐνοικοῦσαν χάριν τοῖς ὄφθαλμοῖς προσάγων τοῖς προσιοῦσι θερμῶς καὶ ἀντὶ ἀμβλυωπίας ὀξυωπίαν χαριζόμενος τάχιστα, τὸν σκόλοπα τῶν ἰεροσύλων καὶ ἀπηνεστάτων κλεπτῶν, ἐν οἷς οὐ κολλούριον ἴαματικὸν ἀλλὰ βέλος ἐπάξιον τῆς ἐκείνων ὡμότητος προσῆγε τοῖς ὄφθαλμοῖς, ἀχρις ἀν τὰ κεκλιοφότα διομολογήσαντες ἀπεδώκασι. Τοιαῦτα γάρ καὶ μείζονα τούτων ἐνεργεῖν οἶδεν ἡ θεία χάρις διὰ τῶν δούλων αὐτῆς, ἵνα γνώσονται πάντες ὅτι δυνατωτέρα παντός ἐστιν ἡ εὐσέβεια, καὶ οὐ μὴ κατισχύσει ποτὲ κακία σοφίας, οὐδὲ μὴ παρελεύσεται πονηρούς ἐλέγχουσα ἡ δίκη.

Ἄλλ' ἐπειδὴ «μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίου» τελεῖται, δεῦτε τὸν δίκαιον καὶ πανόσιον τοῦτον τῆς θεοσεβείας ἐπώνυμον Θεοσέβιον εἰς μέσον εἰσάξωμεν καὶ ὡς οἴόν τε ἡμῖν αὐτῷ προσάξωμεν τὸ ἐγκώμιον, «ὅτι μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίου», φησί, καὶ «εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν αὐτοῦ» καὶ «ἐγκωμιαζομένου δικαίου εὑφρανθήσονται λαοί», οὐχ ὅτι ὁ λόγος τοῦ ἐγκωμιαζοντος φαιδρότερον τὸν δίκαιον ἔκτελει καὶ εὐφράνει τοὺς λαούς, ἀλλ' ὅτι τοῦ δικαίου τὰ κατορθώματα καὶ ὁ περίβλεπτος βίος ἐπὶ μέσεως ἔξηγούμενος, εὐφραίνονται πνευματικῶς οἱ ἐνηχούμενοι λαοί καὶ δόξαν προσάγουσι τῷ ἀγαθοδώρῳ καὶ ἀγωνοθέτῃ Θεῷ. «Ωστε καὶ πρὸς πρακτικὴν μίμησιν ἐντεῦθεν διεγείρονται πλεῖστοι καὶ, ἀ ὁ λόγος ἐπὶ μέσεως περὶ τοῦ δικαίου ἔξετραγώδησε, πλεῖστοι τῶν φιλαρέτων ἐγκολπωσάμενοι πρὸς τοὺς ἰδίους οἴκους ἀπήγεσαν καὶ πρὸς μίμησιν τῶν ἀκουσθέντων διεσπουδάκασι τὸ κατὰ δύναμιν τὸν ἔνθεον ζῆλον τοῦ δικαίου μιμούμενοι, τὸν καθαρότατον καὶ σωφρονέστατον καὶ ἀξιάγαστον βίον, τὴν παροψίαν τῶν φερομένων, τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἀφθάρτων, τὴν πρὸς τοὺς δεομένους μετάδοσιν, τὴν νηφάλεον προσευχὴν, τὴν συνετήν ψαλμωδίαν, τὴν ἐκ τῶν παθῶν ἀλλοτρίωσιν, τὴν τῶν ἀρετῶν προσοικείωσιν, τὴν τῶν πέντε τοῦ σώματος αἰσθή-

σεων τήρησιν, ὅρασιν δηλαδή, ὅσφρησιν, γεῦσιν, ἀκοὴν καὶ τὴν ἀφήν, περὶ ὧν πολλὴ χρεία σπουδῆς καὶ ἐγρηγόρσεως τοῖς βουλομένοις σωθῆναι, ἵνα μὴ «θάνατος διὰ τῶν θυρίδων» τούτων αἰσθήσεων ἀναβῇ, καθὼς γέγραπται, καὶ θανατώσῃ αὐτούς, ἵνα μὴ τις ἐμπαθῶς καὶ περιέργως βλέπων κάλλος ἀλλότριον καὶ βέλος ἐπιθυμίας ἐπισπασάμενος μοιχεύσῃ ἐν τῇ καρδίᾳ, κατὰ τὴν θείαν φωνήν.

Ταῦτα γάρ καὶ τὰ τούτων ἐφάμιλλα καὶ δυσμαχώτερα δίκαιοις κατορθώσας δύντως εὐφραίνονται λαοὶ ἐνωτιζόμενοι τούτων· μακάριος δὲ δύντως καὶ ἀξιεπαινετώτατος δι μὴ μόνον ἀκούων ἀπλῶς, ἀλλ' ὅστις καὶ μιμεῖται τὸ κατὰ δύναμιν τοῦ δικαίου τὰ κατορθώματα· πρὸς τοῦτο γάρ καὶ γράφοντες ἀναγινώσκομεν τὰ τῶν ἀγίων ἐπαθλα, οὐχ ἵνα τὴν ἐκείνων πάντως εὔκλειαν ἐν τῇ τῶν οὐρανῶν βασιλείᾳ τελοῦσαν περιανέήσωμεν, ἀλλ' ἵνα ἡμᾶς αὐτοὺς ἐκ τῆς τοῦ βίου τύρβης καὶ τῶν παθῶν τῆς ἀχλύος ἀπαναστήσαντες πρὸς κατόρθωσιν ἀρετῆς μετὰ θείας ἐπικουρίας προσδράμωμεν καὶ τῆς ἀνω πορείας τὴν τρίβον ποθήσαντες καὶ ἐπιζητήσαντες εὔροιμεν καὶ διὰ ταύτης βαδίσαντες πρὸς τὴν ξανὴν τὴν αἰώνιον Χριστοῦ χάριτι καταντήσωμεν· ἦν καὶ ὁ θεῖος οὗτος βαδίσας Θεοσέβιος μετὰ τῶν αὐτοῦ συμμετόχων τῆς χορείας καὶ συναυλίας τῶν ἀνω τετύχηκε. Σήμερον γάρ, ὡς θεοφιλέστατον ἀθροισμα καὶ φιλέορτον, Θεοσέβιος ὁ μέγας τὸν βίον ἀπολιπών πρὸς ἀμείνονα καὶ μακαριώτατον ἐχώρησε βίον· ἀπάρας γάρ ἐκ τῶν τῆδε καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ βίου καταλιπών ἐσκήνωσεν ἐκεῖ, ἔνθα οἱ κόποι τῶν ἔργων αὐτοῦ αὐτὸν συνεκάλεσαν.

Σήμερον τὸ τοῦ σαρκίου ἀχθος καὶ τὸ τοῦ βίου ἀπατηλὸν παρωσάμενος πρὸς τὰς αἰώνιους μονὰς καὶ τὰς ἀνω χοροστασίας ἀνέδραμεν ὡς καλλιδρομος, ὅπως τῶν οἰκείων κόπων καὶ τῶν καμάτων καὶ τῶν ἰδρώτων παρὰ τοῦ ἀγωνοθέτου τῶν ὅλων Θεοῦ πλουσιοπαρόχους λήψηται τὰς ἀντιδόσεις, ὅτι τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας ἀντιδοξάζειν ὑπέσχετο.

«Υπὲρ οὖ σήμερον τῆς παροικίας τοῦ κόσμου τούτου ἀπαναστὰς πρὸς τὴν ἀΐδιον αὐτοῦ πατρίδα χαίρων παρέβαλεν, ὅτι πάροικοι καὶ παρεπίδημοι πάντες, ὡς γέγραπται, ἐν τῷ παρόντι βίῳ πεφύκαμεν· καὶ οὐχ ὡς γέγραπται μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς τῶν πραγμάτων ἡ πεῖρα καθ' ἡμέραν ἡμᾶς διδάσκει ἀναφανδόν, ὅτι βασιλεῖς καὶ δυνάσται καὶ τύραννοι, πλούσιοι καὶ πένητες, σοφοί τε καὶ ἴδιωται, δοῦλοι καὶ ἐλεύθεροι καὶ ἀπαξιπλῶς ἀπαντες ὡς πάροικοι καὶ διδίται τοῦ τῆδε βίου μεθίστανται· καὶ δρῶμεν ὅτι μεθίστανται μὲν ἀπαντες, οὐ πάντες δὲ δροίαν καὶ τὴν αὐτὴν μετάστασιν ἐπιδέχονται, ἀλλὰ «θάνατος μὲν ἀμαρτωλῶν πονηρός», ὡς πονηρούς καὶ ἀπηνεῖς ἔχων ἐνσπιλευτάς, καὶ ὡς πονηρὸς πρὸς πονηρούς ἐκδοθεὶς πονηροῦ καὶ τοῦ τέλους ὄντως τετύχηκε, «τίμιος δὲ ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ» ὡς τίμιος πρὸς τιμίους παραδοθεὶς· καὶ πρὸς τιμίους τόπους μετατεθεὶς τιμίους ὄντως καὶ τοῦ τέλους τετύχηκε.

Σήμερον τῆς ἔξορίας ἀπαλλαγεὶς ὡς φερώνυμος πρὸς τὴν ἑαυτοῦ θεοσεβεστάτην χώραν καὶ πατρίδα χαίρων ἀνέδραμεν. Ἀπολυθεὶς γάρ των δεσμῶν καὶ τῆς δουλείας ἀπαλλαγεὶς καὶ παντὸς ἀνιαροῦ ἀνεθεὶς ἀνέκαμψε πρὸς τὰ ἴδια

πεποιθώς καὶ γανύμενος. Καὶ ὥσπερ ἦν ποτε τούτου πατρὸς ἡ πενιχρὰ κώμη Μελάνδρα, οὕτω καλουμένη, νήσου Κύπρου πόλεως Ἀρσινόης, οὕτω καὶ νῦν πατρὸς μὲν αὐτοῦ ἡ ἄνω Ιερουσαλὴμ ἡ ἐλευθέρα, ἡ μῆτη τῶν πρωτόκων, «ἥς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός», ἔνθα ἀπέδρα ὁδύνη πᾶσα καὶ λύπη καὶ στεναγμός. Πατὴρ δὲ τούτου καὶ μῆτηρ οὐκέτι ὁ δεῖνα καὶ ἡ δεῖνα ἀπὸ Μελάνδρας κώμης ὁρμώμενοι, ἀλλ᾽ ὁ ἐκ τοῦ ἀνωτάτου πόλου παντεπόπτης καὶ παντουργὸς καὶ Πατὴρ καὶ Θεός, μῆτηρ δὲ ἡ Ἐδέμη ἡ τιθηνοῦσα καὶ τὴν αὐτοῦ καὶ καθόλου τὰς τῶν δικαιών ψυχάς.

Οὐκέτι πρόβατα νέμει τὰ πατρικὰ καὶ διαθρύπτει ὁρνέοις τὸν ἄρτον αὐτοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίει ἐν ταῖς ὕρισμέναις καὶ τετυπωμέναις ἡμέραις τῆς ἀστίας αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῷ μὴ συναντᾶν ἵσως τινὶ ἐν τοῖς ὅρεοι τῆς νομῆς, διέθρυπτε τοῖς πετεινοῖς τὸν ἄρτον αὐτοῦ. Ὄπιγνίκα δὲ χρείαν ἔσχε τροφῆς, μετελάμβανε ταύτης· οὐ γὰρ ἦν ἀσώματος, ἵνα τελείως τυγχάνῃ τροφῆς ἀνεπίδεκτος, ἀλλὰ μετεῖχε τροφῆς ὃσον διὰ τὸ ζῆν καὶ ἐνεργεῖν τὰ σωτηρίας ἔχόμενα καὶ μὴ ἐκλείπειν ἐκ τῆς ἀμέτρου νηστείας. Τὰς δὲ νηστίμους ἡμέρας αὐτοῦ, εἰ συνήντησέ τινι χρείαν ἔχοντι, δηλονότι ἀπεδίδου τὸν ἄρτον αὐτοῦ, τοῖς ὅρνεοις προκρίνων μᾶλλον τὴν φύσιν τὴν λογικήν· διπηνίκα δὲ πάλιν μὴ περιέτυχε τοιούτου τινός, τότε δηλαδὴ καὶ τὸν ἄρτον ἐψώμιζε τοῖς ὅρνεοις πρὸς ἓνα σκοπὸν ἀφορῶν, τοῦ μὴ ἐκπεσεῖν τοῦ τῆς νηστείας καλοῦ.

Νῦν δὲ οὐ θρέμματα νέμει καὶ πετεινὰ διατρέφει κατὰ τὸ πρὸινον, ἀλλὰ κάλλιστον Χριστοῦ θρέμμα γενονώς, μετά τῆς Χριστοῦ ποίμνης ἐνθέως συναγάλλεται καὶ πετεινὰ ἔνα καὶ πάμπολλα, ἡδύφθοργα καὶ καλλικέλαδα μετὰ σειρήνων αὐλοῦντα μελῳδικῶς, οὐκέτι σιτίζει, ἀλλὰ βλέπων καὶ ἀκούων ἐν τῷ τερπνῷ παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ ἀσυγκρίτως εὐφραίνεται.

Σήμερον Θεοσέβιος ὁ θεοπέσιος καθάπερ παναιδέσιμον πανδαισίαν προσθήκει πάσιν τὴν ἡμῖν τὴν ἐτήσιον αὐτοῦ καὶ μακαρίαν μετάστασιν, ὅπως ὡς καλοὶ καὶ πνευματικοὶ δαιτυμόνες εὐφρανθῶμεν ἐνθέως καὶ τὴν θείαν χάριν τῶν ἴαματικῶν καὶ Ἱερῶν λειψάνων αὐτοῦ προσελθόντες πιστῶς, ψυχῆς ἄμα καὶ σώματος εὐρωστίαν ἐπαπολαύσωμεν.

Σήμερον κοινὸν διδασκαλεῖν ὠφελείας πεπληρωμένον, Θεοσεβίου τοῦ δισίου τὴν μνήμην, πάσιν ἡμῖν προστείνει Θεός, ὅπως διδαχθῶμεν ἐντεῦθεν ὅτι οὐχ ὁ τόπος ἀλλ᾽ ὁ τρόπος σὺν Θεῷ σώζει τὸν ἀνθρωπὸν· καὶ μάρτυς περὶ τούτου πιστότατος ὁ νῦν εὐφημούμενος ὅσιος, ὅτι νεώτερος ὁν τῇ ἡλικίᾳ καὶ πενιχρὰν κώμην κεκτημένος πατρίδα, πατρὶ δὲ ὑποτασσόμενος καὶ μητρὶ καὶ θρέμματα νέμων καὶ ἐτέρας τινὰς ὑπηρετῶν βιωτικῶν μελημάτων φροντίδας, τὴν ἀρετὴν οὐκ ἡμέλησε, καὶ τῆς νεότητος ἡ ἀκμὴ πρὸς σαρκικὰς ἡδονὰς ὑποκύψαι οὐκ ἔπεισε, τῶν χαμαιζήλων δὲ καὶ ματαίων ἡ ἀπάτη μαλακίσαι τούτον οὐκ ἴσχυσε· καὶ οὕτε πρὸς τὰ πάθη διὰ τὸ λεῖον τῆς ἡδονῆς ὡς νεώτερος ηύτομόλησεν, οὐδὲ τῆς ἀρετῆς διὰ τὴν ἡδονὴν ἀπητομόλησεν.

Οὐ γὰρ ἐνίκησεν αὐτὸν γαστρός τυραννίς, οὐκ ἡπάτησεν αὐτὸν φιλήδονος λογισμός· οὐκ ἐνίκησεν αὐτὸν ἔρως ἀπατηλός, οὐκ ἡπάτησεν αὐτὸν φιλοχρήματα ἐπιθυμία· οὐκ

ἐνίκησεν αὐτὸν φύσις σαρκὸς ἐμπαθοῦς, οὐκ ἡπάτησεν αὐτὸν ὀφθαλμὸς χαμέροπτής· οὐκ ἐνίκησεν αὐτὸν δόξα κενή, οὐκ ἡπάτησεν αὐτὸν ἴματισμὸς μαλακός. Καὶ ἐντεῦθεν λοιπὸν ἀπεδύσατο τοὺς δερματίνους χιτῶνας, ἐντεῦθεν τῶν παθῶν κατεκράτησεν ἄκρως, ἐντεῦθεν τὸν θάνατον ὑπεξέφυγεν ὅλως, ἐντεῦθεν τὴν ζωὴν ἐκληρώσατο ἀξίως, ἐντεῦθεν πρὸς οὐρανὸν εἶχε τὸν νοῦν βαδίζων ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἐντεῦθεν λοιπὸν πρὸς τὰ οὐράνια πτερωθείς καὶ σθένους θείου καταξιωθείς, οὐδὲ τὸ λεῖον τῆς ἡδονῆς τὸ τῆς ψυχῆς αὐτὸν στερρὸν κατεμάλαξεν, οὐδὲ τῆς ἀρετῆς τὸ τραχὺ αὐτὸν κατεπτόθεσεν· ἀλλ᾽ ὥσπερ τις ἀξιάγαστος καὶ ἐμπειρότατος κυβερνήτης μέσον πολλοῦ πελάγους καὶ τρικυμίας κυμάτων καὶ πειρατῶν καὶ θηρίων ἐπικουρίᾳ Θεοῦ καὶ ὁρμῇ καὶ τέχνῃ καὶ ἐμπειρίᾳ θαλαττικῇ θύμνει καὶ διασώζει τὸ σκάφος πρὸς σωτηρίας λιμένα, οὕτω καὶ ὁ θεῖος πατὴρ Θεοσέβιος ἔδρασε θαυμασίως καὶ μέσον πελάγους κοσμικῶν τρικυμιῶν καὶ πειρατῶν ἀσοράτων ἐχθρῶν καὶ θηρίων παθῶν ὀλεθρίων καὶ μεταξὺ νομίμου συνεύνου παραδόξως πρὸς λιμένα οὐράνιον διεσώσατο ἀρραγὴς καὶ ἀνέπιαφον ἐν ἀγνείᾳ καὶ σωφροσύνῃ τὸ τίμιον σκάφος αὐτοῦ σῶμα σὺν τῇ ἐπιβάτῳ ψυχῇ· καὶ νῦν συγχορεύει ἀγγέλοις, συναγάλλεται δικαίοις καὶ συνευφραίνεται δσίοις ὡς ὀπαδὸς τούτων καὶ ζηλωτής, ὡς τῆς φύσεως νικητής, ὡς δοῦλος πιστὸς καὶ ἐργάτης τοῦ ἀμπελῶνος Χριστοῦ.

Τὸ δὲ πάντων θαυμασιώτερόν τε καὶ ἀξιεπαινετώτατον τοῦτο ἐστιν, ὅτι καὶ νομίμῳ γάμῳ συναρμοσθείς γυναικὶ ἀγνὸς ἦν ὑπογύναιος, καὶ ἡ γυνὴ διμοίως ὑπανδρος παρθένος, σύνενοι μὲν ὁρμένοι τῷ λόγῳ, ἀδελφοὶ δὲ τῷ πράγματι διαμένοντες, ὡς ἀρμόδιον αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι τὰ τῆς ἐν τῷ Ἀσματι νύμφης παρθενικώτατα ὄγκματα. «Ἐγώ», φησί, «τῷ ἀδελφιδῷ μου καὶ ἀδελφιδός μου ἐμοί»· καὶ ὁ νυμφίος· «Τί ὁραιώθης», φησί, «καὶ τί ἡδύνθης», «ἀδελφή μου νύμφη»; Ταῦτα γὰρ Θεοσεβίῳ καὶ τῇ ἀδελφῇ αὐτοῦ νύμφῃ ἀρμόττει τὰ ὄγκματα· ὑπέκυψε γὰρ προσομιλῆσαι τῷ γάμῳ οὐ χάριν φιληδονίας, ὡς τὸ πρᾶγμα ὑπέδειξεν, ἀλλ' ἵνα δύο ἀξιαγάστως ἐντεῦθεν ἀποτελέσῃ καλά, τουτέστι τὴν εὔπειθειαν τοῖς γονεῦσιν καὶ τὸ ἀθλὸν τῆς ἐγκρατείας συνδιάγων τῇ γυναικὶ, ὅτι οὐχ ὁ ἐν τῇ ἀπορίᾳ τῶν ἐφετῶν ἐγκρατής («καρποῦ γὰρ μὴ παρόντος», φησί, «οὐ συχνῶς ὁρεγόμεθα»), ἀλλ' ὁ ἐν ἀφθονίᾳ τῶν πραγμάτων ἐγκρατεύμενος μέγας ὡς ἀληθῶς Θεῷ καὶ ἀνθρώποις εὐάρεστος.

Καὶ ὅτι μὲν γὰρ ζηλωτὸν καὶ μέγα καὶ ἀγγελικώτατον τὸ τῆς παρθενίας χρῆμα, παντί που δῆλον· ἀφ' οὗ γὰρ ὁ Δεσπότης Χριστὸς ἐτέχθη ἀνερμηνεύτως ἐν τῆς πανάγου καὶ παναμώμου παρθένου Μαρίας καὶ παρθένον αὐτὴν καὶ μετὰ τόκον ἐτήρησεν, ἔκτοτε χάριτι αὐτοῦ καὶ συνεργίᾳ πολλοὶ τοῦ γάμου τὴν κοινωνίαν ἐξέφυγον καὶ ἀθλὸν τῆς παρθενίας ἐδρέψαντο. Τὸ δὲ καὶ γάμῳ προσομιλῆσαι καὶ ἀλώβητον τηρῆσαι τὴν παρθενίαν μέγα καὶ δυσκατόρθωτον καὶ λίαν ὀλιγοστοῖς κατωρθώθη τὸ ἔπαθλον, οἶον ἐκείνῳ, φημι, Κόνων τῷ μεγάλῳ τῷ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν ἀγίων ἀποστόλων πιστεύσαντι καὶ βαπτισθέντι καὶ ἀκούσαντι περὶ ἐγκρατείας καὶ παρθενίας· πείθει θεοφθόργγοις ὁρμασι τῇ νεοζεύκτῳ γυναικὶ, καὶ συμφωνοῦσι τὴν παρθενίαν παραφυλάττειν ἀμείωτον καὶ στείρωσιν τῆς ἀτεκνίας τὴν

αἰτίαν ὑποκρινόμενοι διελάνθανον ἄπαντας. Εἶτα καὶ ἐπισκοπικῆς προεδρίας θρόνον εἰληφώς καὶ πλείστων θαυμάτων ἀναφανεὶς αὐτουργὸς καὶ τῆς ἀληθείας ὑπερμαχῶν καὶ τοῦ σωτηρίου αἱρούγματος ἀντεχόμενος καὶ διδάσκων, ὕστερον καὶ τῷ τῆς μαρτυρίας στέφει κατακοσμεῖται καὶ πρὸς Κύριον ἐκδημεῖ.

Καὶ αὖθις ἔτερος τις Ἱερεύς, Ἀναστάσιος τοῦνομα, Θεογνίαν οὕτω καλούμενην σύμβιον κεκτημένος, οὗ πρὸς τὸν οἶκον Βασίλειος ὁ μέγας εἰσελθὼν διὰ τῆς ἐνοικουσῆς ἐν αὐτῷ Πνεύματος χάριτος τὸ κεκρυμμένον φανεροῦ θαῦμα λέγων τῇ γυναικὶ· Ποῦ ἐστι, κυρὶ Θεογνίᾳ, ὁ ἀδελφός σου κῦρις Ἀναστάσιος ὁ πρεσβύτερος; Τῆς δὲ εἰπούσης ὅτι· Ἀνήρ μού ἐστι, δέσποτα, καὶ οὐχὶ ἀδελφός μου, ἀντεπειπάλιν ὁ μέγας· Ὅτι ἀνήρ σου λογίζεται μόνῳ τῷ λόγῳ ἥδειν κἀγώ· τῷ δὲ πράγματι ἀδελφός σου καθέστηκεν. Τοῦτο οὖν τὸ θαῦμα καὶ τὰ λοιπά κατορθώματα τῆς μακαρίας ἔννυνίδος ἔκεινης εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ πολλῶν ὡφέλειαν φανερώσας ὁ μέγας ἀπεισι χαίρων μετὰ τῶν συνόντων αὐτῷ.

Ἄλλα καὶ Πέτρον φασὶ τὸν τοῦ αὐτοῦ μεγάλου Βασιλείου δμαίμονα εἰς γάμου κοινωνίαν ἐλθεῖν, καὶ παρθένος σὺν παρθένῳ συμβίῳ ὅλον τὸν δίαυλον διετέλεσαν τῆς αὐτῶν βιοτῆς μηδὲν ἀπὸ τῆς συνοικήσεως τῆς παρθενίας τὸ κάλλος ὅλως πημάναντες.

Τί δὲ ὁ μέγας ἐν πατράσιν Ἀμμοῦν ὁ Νιτριώτης; Οὗ ἡ πατρὶς Ἀλεξάνδρεια ἦν ἡ μεγάλη, βαλσαμοτέχνης δὲ ἦν τῇ ἐπιστήμῃ· γάμῳ δὲ νομίμῳ καὶ αὐτὸς γυναικὶ συζευχθεὶς συνεφώνησαν συμφωνίαν εὐαρεστοῦσαν Θεῷ, ὃστε ἀπήμαντον παραφυλάττειν τὴν παρθενίαν ἐκάτεροι· καὶ οὕτως ἐπτακαίδεκα διατελέσαντες ἔτη εἴπεν ἡ μακαρία ἔκεινη γυνὴ τῷ θαυμασίῳ ἀνδρὶ· Οὐ καλόν ἐστιν, ἀνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ἵνα δι' ἐμὲ τηλικαύτη ἀνδρὸς διαλανθάνῃ καὶ παρακρύπτηται ἀρετή, ἀλλὰ δέον ἐστὶν ἡμᾶς διανεῖμαι τὴν οὔσιαν τοῖς χρήζουσι καὶ τοῖς δεομένοις καὶ σὲ μὲν ὑποχωρήσαι πρὸς τὴν ἔρημον καὶ ἡσυχάσαι, ἐμὲ δὲ εἰς μοναστήριον παρθένων γυναικῶν εἰσελθεῖν καὶ παραμεῖναι. Δέχεται οὖν ἀσπασίως ὁ θεοπέσιος ἀνήρ τῆς θεοπεσίας γυναικὸς τὴν εἰσήγησιν, καὶ διανέμουσι πένητοι τὰ τούτων ὑπάρχοντα· καὶ ἡ μὲν εἰς μοναστήριον παρθένων παραγίνεται τὴν ἔνθεον πολιτείαν ἔως τέλους ἀσμένως ἐπιτελοῦσα καὶ ἀσπαστῶς, ὁ δὲ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὅρους τῆς Νιτρίας ὑποχωρήσας ἐν τούτῳ τὴν ἀσκητικὴν σκηνὴν καὶ παλαίστραν ἐν πλείστοις ἔτεσι κατεπήξατο. Καὶ θαυμάτων πηγὴν δι' αὐτοῦ Θεός ἔχαριζετο τοῖς προστρέχουσι, μακαρίου δὲ καὶ ἐνδόξου ὡς ἀληθῶς καὶ τοῦ τέλους τετύχηκεν· Ἀντώνιος γάρ ὁ μέγας ἐν τῇ ἐσωτέρᾳ ἐρήμῳ τὴν οἰκησιν ἔχων, ὡς ἀπὸ διαστήματος ἡμερῶν δεκαοκτώ, εἶδεν ἀγγέλων στρατεύματα καὶ δικαίων τάγματα ἐν τῷ ἀέρι διορφοροῦντά τινα καὶ ἀναφέροντα μετὰ δόξης ὅτι πολλῆς· καὶ ἐδεήθη ἐκτενῶς τοῦ Θεοῦ ἀποκαλύψαι αὐτῷ τί τὸ παράδοξον θέαμα, καὶ ἀπεκαλύψθη αὐτῷ ὅτι· Αὕτη ἐστὶν ἡ ψυχὴ Ἀμμοῦν τοῦ Νιτριώτου καὶ ἀνάγεται μετὰ δόξης, καθὼς ὁρᾶς.

Φέρεται δὲ καὶ ἐν τοῖς λόγοις τῶν φιλαλήθων καὶ μακαρίων Πατέρων ἀξιάγαστον διήγημα, ὃ οὐ καθοκήσω διαγράψαι εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ φιλαρέτων ἀνδρῶν ὡφέλειαν. Ιερεύς τις, φασίν, Ἰωάννης καλούμενος, ἔξήκοντα

διετέλεσεν ἔτη συμβιοτεύων τῇ νομίμῳ προεσβύτιδι, καὶ εἴθ οὕτως ἡ ὄντως ἔκεινη ἀνθρωπος καὶ μακαρία πρὸς Κύριον ἔξεδήμησεν· ἦν καὶ κατὰ τὸ εἰωθὸς ἔξοδιάσαντες ἡθροίσθησαν οἱ ἀγχισταὶ μετὰ τῶν φίλων καὶ συγγενῶν παραμυθῆσαι τῷ ιερῷ, καθὼς ἔθος ἐστι· πρὸς δὲν μετὰ τῶν ὄλλων παρακλητικῶν ὁρίσεων καὶ τοῦτο προσέθηκαν, ὅτι· Εἰ καὶ σπέρμα οὐ κατέλειψεν ἡ προεσβύτις διὰ τὴν τῆς φύσεως ἀποστείρωσιν, ἀλλ' οὖν ἡ μακροχρόνιος ζωὴ καὶ συναπόλαυσις τῆς ὑμῶν συζυγίας ἱκανὴ ἐστι πρὸς παράκλησιν, ὡς ιερεῦ, καὶ δεῖ λοιπὸν ἐντεῦθεν ἀγαθὴν ἔχειν σε παραμυθίαν, ὃς ἱκανῶν ὄντων τῶν ἔξήκοντα τῆς ὑμῶν συναυλίας ἐτῶν ἔκεινου δὲ ἀκούσαντος ταῦτα καὶ τῇ ὅψει ὑπομειδιάσαντος κάτω ἦν περιχαρῆς νενευκώς. Οἱ δὲ παρόντες θαυμάσαντες τὸ ξένον τοῦ θεάματος τῆς μεταβολῆς τὴν αἰτίαν ἐδυσώπουν μαθεῖν· καὶ ὁ μὲν λέγειν οὐκ ἥθελεν, οἱ δὲ δυσωπεῖν οὐκ ἐπαύοντο, ἀχρις ἀντὸν ἔπεισαν φάναι ὅτι· Πιστεύσατέ μοι, ἀδελφοί, τοιαύτην πρὸς Κύριόν προεπεμψάμην αὐτήν, οἵαν καὶ ἐκ τῶν γονέων αὐτῆς ἔλαβον παρθένον. Τούτου δὲ ἀκούσαντες ἔκεινοι ἔξεπλάγησαν ἀπαντες· καὶ ἔδωκαν ἔκεινοι τότε δόξαν τῷ Θεῷ, καὶ ἡμεῖς ἀρτίως δμοίως.

Ἐργῳ πεπληρώκασιν οὕτοι τὸν ἀποστολικὸν θεσπισμόν, ὅτι «ὅ καιρός λοιπὸν συνεσταλμένος», φησί, «ἔστιν, ἀδελφοί, ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναικας ὡς μὴ ἔχοντες ὕσι, καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ τούτῳ ὡς μὴ καταχρώμενοι, παράγει γὰρ τὸ σχῆμα αὐτοῦ», «μικρὸν ὅσον» καὶ ἴδου οὐκ ἔστιν.

Ἀκούσατε οὖν ταῦτα πάντα, ἀκούσατε, ἄνδρες ὁμοῦ καὶ γυναικες, καὶ ἀκούσαντες ἑαυτοὺς καταμέμψασθε, ὅσοι δηλαδὴ μηδὲ τῷ νομίμῳ γάμῳ ἐπαρκούμενοι παρηγορήσατε, πῶς τινες φόβῳ καὶ πόθῳ Θεοῦ καὶ τὰς ἴδιας καὶ νομίμους γυναικας παρθένους ἐτήρησαν καὶ παρθένους αὐτὰς πρὸς τὸν Κύριον ἔξαπέστειλαν. Ταῦτα καὶ μοναχοὶ νονυμεῖς ἐνωτίσθητε, πῶς οἱ γάμῳ προσομιλεῖν συντάξαμενοι τὴν παρθενίαν διατήρησαν, καὶ ἡμεῖς ἀγνείαν καὶ σωφροσύνην παραφυλάττειν συνταξάμενοι τῷ Θεῷ τὴν συνταγὴν ἀθετοῦμεν καὶ παραπίπτομεν· ἄρα οὐκ ἔστιν αἰσχύνη μεγάλη ἐν ἔκεινῃ τῇ ἡμέρᾳ ὑπογυναίους μέν τινας εὐρεθῆναι παρθένους, ἀγυναίους δὲ καὶ μοναχοὺς φανῆναι διεφθαρμένους; Ἄλλ' ἔγωγε πλατυτέρως περὶ τούτου λέγειν οὐ βούλομαι, ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἔφην ὡφελῆσαι καὶ οὐ λυπῆσαι βουλόμενος καὶ πρὸς γνησίαν καὶ εἰλικρινῆ μετάνοιαν τοὺς πεπτωκότας προσεπιστώμενος καὶ πρὸς ζῆτον διεγείρων τῶν ὄντων συμπαραγόμενος καὶ ἀφορμὴν εὐλογωτάτην ὁ λόγος δραξάμενος καὶ ἐτέρους αὐτοῦ συμπράτορας φιλοκαλίπαρθένους ὑπογυναίους ἐπιμνησθεὶς εἰς μέσον παρήγαγεν.

Οἴδατε, ἀγαπητοί, πόσης ἡμῖν γέγονε πρόξενος ὡφελείας ἡ μνήμη τῆς ἀγνείας τοῦ θείου τούτου πατρὸς Θεοσεβίου; οἴδατε πῶς οὐδὲν τῶν κωλυσόντων ἵσχυσε διακόψαι τὸν

ένθεον ζῆλον αὐτοῦ τὸν ἐνάρετον; οἵδατε πᾶς ἀκλινῆ τε καὶ ἀπερίτρεπτον ἔως τέλους εἰργάσατο τὴν ἀρετὴν καὶ ἀξίως ἐστέφθη πρὸς Θεοῦ; "Οντως «οὐκ ἔστι προσωπολήπτης ὁ Θεός», οὐδὲ παραβλέπει ποτὲ τοὺς αὐτὸν πεποιθότας, ἀλλ' οὗς ἂν εὔροι ἐραστάς τε καὶ ἐργάτας τῶν ἀγίων αὐτοῦ ἐντολῶν καὶ ἐπιποθοῦντας τῆς αἰωνίου ζωῆς, κάντε δυσγενεῖς κάντε εὐγενεῖς, κάντε σοφοὺς κάντε ἰδιώτας, κάντε πολίτας κάντε κωμήτας, κάντε ἐρημικοὺς κάντε μιγάδας, κάντε ἄνδρας κάντε γυναικας, κάντε δούλους κάντε ἐλευθέρους, τῆς αὐτοῦ εύνοιας καὶ ἐπικουρίας καὶ προμηθείας οὐδέποτε ὑστερεῖ, ἀλλὰ φαιδρύνει καὶ στέφει καὶ θεοειδεῖς αὐτοὺς ἀπεργάζεται. Καὶ τί ἄρα ἡμεῖς ποιήσωμεν οἱ προφασιζόμενοι «προφάσεις ἐν διμαρτίαις» καὶ τὴν ἴδιαν παραμελούμενοι σωτηρίαν, καὶ οὐδὲ φύσις Θεοῦ οὐδὲ ζῆλος ἀρετῆς ἀγίων ἀνδρῶν ἡμᾶς ἔλκει πρὸς ἀρετήν, ἀλλ' ὃ μὲν προβάλλεται τὴν τοῦ βίου δυσχέρειαν, ὃ δὲ πραγμάτων ἀνωμαλίαν καὶ ἀλλεπαλλήλων συναντημάτων ἐπιφοράν, ὃ δὲ νέου σώματος ἀκάθεκτον τυραννίδα, καὶ τὰ τούτων ἐφάμιλλα προβαλλόμενοι ἀμελῶς καὶ ὁσθύμως ἢ καὶ ἐφαμάρτως τὸν οἰκεῖον ὑποδειξάγομεν βίον; Καίτοι γε πολλοὶ ἐν τῷ βίῳ τοῖς κωλύμασι τούτοις συνανεστράφησαν, ἀλλ' ὑπὸ τούτοις οὐκ ἀπειργήθησαν τῆς ἐναρέτου ζωῆς.

Καὶ μαρτυρεῖ μου τὸν λόγον Θεοσέβιος ὁ παρών. "Ος τὴν αὐτὴν σάρκα περιφέρων ποτὲ καὶ τοῖς φυσικοῖς πάθεσιν ὑποκείμενος οὐχ ἡττήθη ταῖς ἥδοναῖς, οὐδὲ ἔδωκε νῦν τῷ τυράννῳ τῆς φύσεως· καίτοι γε νεανικὴν καὶ ἀκμάζουσαν φέρων τὴν ἥλικιαν καὶ διμευνέτιδα σύνοικον ἔχων πρὸς ὅμιλίαν ὑπερφυῶς τῷ κάλλει τῆς παρθενίας ἦν φαιδρυνόμενος. Καὶ καθάπερ τις ἄσκονος καὶ ἄριστος γεωργὸς χρηστὰς ἐλπίδας περιζωσάμενος ἀνενδότως κακοπαθεῖ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ χειμῶνος καλλιεργεῖ τὰς ἀρούρας καὶ ἀφειδῶς καταβάλλει τὰ σπέρματα καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ ἀμητοῦ ἐπευφραίνεται δραγμάτων πληρώσας τὴν ἄλωνα, οὕτως καὶ ὁ θεῖος οὗτος πατήρ ἔδρασε Θεοσέβιος. Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ χειμῶνος τῆς τυραννούσης σαρκός, δύπηνίκα ὑπὸ παθῶν σαρκιῶν καὶ διαβολικῆς τυραννίδος χειμάζηται ἡ σάρξ καὶ τὰ αὐτῆς ἔμφυτα σπέρματα καταβάλλειν ἐπιθυμῇ, τότε μᾶλλον Θεοσέβιος ὁ θεῖος σωφροσύνης καὶ ἀγνείας ζώνην περιζωσάμενος τὴν δοσφύν τὴν δηθεῖσαν κατασπορὰν τῆς σαρκὸς ἐσπούδαξεν ἀπειργῆσαι, τῆς δὲ καλλίστης ἀρούρας, καρδίας αὐτοῦ, τὴν γαῖαν κάλλιστα καλλιεργήσας κατέσπειρε δικαιοσύνην καὶ θερίσας δράγματα ζωηρὰ πεπλήρωκε τὸν κόλπον. Καὶ ἐκληρώθη λοιπὸν κλήρῳ τῆς κληρουχίας τῶν ζώντων παρὰ τοῦ Θεοῦ τῶν ζώντων καὶ χορηγοῦ τῆς ζωῆς, ἵνα γνῶσιν ἐντεῦθεν οἱ ζῶντες μηκέτι ζῆν ἐαυτοῖς ἀλλὰ τῷ αἰτίῳ τῶν ζώντων τῆς ζωῆς, ὡς ὄντως φύσει ζωὴ πεφυκὼς καὶ ζωαρχίας πηγὴ, παρ' οὐ καὶ ζωαρχίας θεοπρεπῶς ἐκπιγάζων πηγὴ τριαδικὴ ἐνικῶς ἀρδεύει, ποτίζει, καθαίρει, φωτίζει, συνέχει τὸ πᾶν καὶ διακρατεῖ ἀσφαλῶς· παρ' οὐ χοροὶ στεφηφόρων ἐστέφθησαν καὶ Θεοσέβιος ὁ κλεινός.

"Ἐκακοπάθησε γὰρ ὡς καλὸς στρατιώτης τοῦ παμβασιλέως Χριστοῦ, συνέκοψε φάλαγγας πολεμίων παθῶν τῷ ξίφει τῆς χάριτος, ἐτροπώσατο στίφη ἀκοιμήτων ἐχθρῶν ἐπισκοπούμενος ἀνωθεν. Θεοῦ γὰρ πανοπλίαν περιζω-

σάμενος καὶ τὴν τοῦ ἀγίου Πνεύματος μάχαιραν εἰληφώς καὶ περικεφαλαίᾳ σωτηρίας κορυφωθείς καὶ θώρακι πίστεως σκεπασθείς ἐνίκησε κατὰ κράτος καὶ κατεβάλετο τοὺς ἀντιπάλους αὐτοῦ καὶ πολεμίους ἐχθρούς· καὶ ὡς δοκιμώτατος λοιπὸν ἀριστεὺς καὶ νικητὴς τροπαιοῦχος προσπελάξει καὶ συναγάλλεται τῷ βασιλεῖ αὐτοῦ καὶ στεφόδότῃ Χριστῷ ὡς ἀγαπήσας αὐτὸν καὶ ἀγαπηθείς ὑπ' αὐτοῦ καὶ χάριν ἀκένωτον παρ' αὐτοῦ εἰληφώς καὶ ηλέος ἀψευδοῦς ὑποσχέσεως αὐτοῦ ἀπλανῶς εύρηκας· ποίας ὑποσχέσεως ἢ ταύτης; «Ἐγώ», φησί, «τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ, οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες εύρησοντι χάριν».

Οὕτως οὖν καὶ Θεοσέβιος ὡς τῶν παθῶν νικητὴς καὶ τῶν καλῶν ζηλωτὴς εὐδοκιμήσας Θεῷ ὥφθη θεοσέβιος ὄντως καὶ λόγῳ καὶ πράγματι. Κάτω γὰρ τὰ τοῦ πατρὸς πρόβατα νέμων πρὸς τὰ ἄνω εἶχε τὸν νοῦν καὶ τὴν ἔφεσιν ἔνεμε γάρ θρέμματα γονικὰ γονικὴν εὐπείθειαν ἐκπληρῶν, ἀλλὰ Χριστοῦ θρέμμα ἔαυτὸν λογιζόμενος τῆς ἰδίας ψυχῆς τὴν εὐγένειαν. οὐ παρέβλαψεν, ἀλλὰ νηστείας καὶ προσευχαῖς καὶ ἀγρυπνίαις συντονωτάταις καὶ βίου καθαρωτάτου ποιούμενος ἐπιμέλειαν ἐπὶ πλείον τὴν ψυχὴν πρὸς τὸν θεῖον ἀνεπτέρωσε πόθον, ὡς ἀκούων καὶ καθορῶν ὅτι «τὰ βλεπόμενα πρόσκαιρα» καὶ «μάταια καὶ ψευδῆ», καὶ ὁτεῖ καὶ ἀπορεῖ καὶ αὐτὰ τοῦ βίου τὰ βέλτιστα, «τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια» καὶ ἀψευδῆ· πρὸς ἀ καὶ ἀφορῶν τὸν ἔαυτοῦ ὁ πανόσιος βίον ἐρρύθμιζεν. Ἡν γὰρ δοκιμώτατος ἐπὶ πᾶσι καὶ ἀκακος καὶ φρόνιμος εἰς τὰ θεῖα καὶ ἀκέραιος πρὸς τὰ δέοντα καὶ πρᾶος καὶ προστηνής καὶ τοῖς δρῶσιν εὐμείλικτος καὶ φιλάρετος καὶ φιλόθεος (τὸ πάντων ὑπερεπέκεινα) καὶ εὐπείθης καὶ ἀστεῖος καὶ τοῖς συνοῦσιν ὁνησιωτάτος, πρὸς ἐργασίαν δὲ πνευματικὴν εἴτε καὶ βιωτικὴν ὡς γονεῦσιν ὑποταττόμενος ἐτοιμότατος, καὶ γονεῦσιν ἐκείνοις τοῖς καλλιγόνοις δόμοι καὶ καλλίπαισιν, ὃν οἱ κλάδοι Ἄρκαδιος καὶ Θεοσέβιος ὡς καρποὶ πανευκλεῖς τῆς μακαρίας ὁρίζεις ἐμφανίζουσι τὸ εὐθαλές καὶ κατάκαρπον, ὅτι καὶ τὸ δένδρον, φησίν, ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ ἐπιγινώσκεται καὶ ὅτι «ἄγαθης ὁρίζης» ἀγαθὰ τὰ βλαστήματα καὶ ἀγαθῶν σπορέων ἀγαθὰ τὰ γεώργια.

Μιχαὴλ δὲ τοῦνομα ἦν ὁ πατήρ, Ἀννα δὲ ἐκέλητο ἡ μήτηρ, εὐσεβεῖς ἐκάτεροι καὶ φιλόθεοι, φιλάρετοι δόμοι καὶ φιλόξενοι, χρηστοὶ καὶ ἐπιεικεῖς, λαμπροὶ τῷ τρόπῳ, λαμπρότεροι τῇ ἀρετῇ, αὐτάρκεις τὸν βίον, ὕστε μήτε πενία πεζόμενοι μήτε πλούτῳ πολλῷ περιφρόδεμνοι, ὅθεν καὶ τὸν παῖδα τοῖς προβάτοις ἐπεσθαι κατεδέξαντο· καὶ οὐκ ἀν συνεχώρησεν αὐτοῖς πρὸς τοῦ τὸ τοῦ βίου δοξάριον, εἰ σφόδρα πλούσιοι ἐτύγχανον. Πλούσιοι οὖν τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ γνώμῃ, αὐτάρκεις δὲ τὸν βίον, ὡς εἰρηται, διὰ τὸ καὶ δυσκόλως πλούσιοι πρὸς βασιλείαν Θεοῦ εἰσάγεσθαι δεδιττόμενοι, τοὺς δὲ ὅγηντας παῖδας δύο ἀποτεκόντες «ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ» φιλοφρόνως τούτους ἀνέτρεφον καὶ τῆς αὐτῶν ἀρετῆς καὶ εὐγενείας ἀξίως ἀνατραφῆναι περιεσπούδαζον. Καὶ Ἄρκαδιον μὲν πρὸς τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων ἐστείλαν (εἴτε πρὸς παιδεύσιν μαθημάτων εἴτε καθ' ἔτερον τρόπον, λέγειν οὐκ οἶδα), Θεοσέβιον δὲ ὡς νεώτερον ἐν τῷ οἰκῳ κατέσχον, περὶ οὐ καὶ δ λόγος προφθάσας ἐδήλωσε πλατυτέρως.

Είτα ἐκ τῆς βασιλίδος μετὰ χρόνους τινάς ἐπανήκοντος Ἀρκαδίου, ἀρετῇ καὶ ὀγχινοίᾳ καὶ χρηστότητι τρόπων περιαιναζομένου καὶ ψήφῳ τινὶ καὶ προμηθείᾳ Θεοῦ τὸν θρόνον τῆς προεδρίας τῆς οἰκείας πατρίδος κατακομήσαντος, καὶ ὡς λύχνος ἐπὶ λυχνίᾳ τῷ τῆς ἐπισκοπῆς θρόνῳ προσεπιβάς καὶ τῷ τῆς ἀρετῆς ἅμα καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ εὐσεβείας φωτὶ καταπυρσεύων καὶ φωτίζων τὸ λογικὸν ποίμνιον, ὡς λύχνος ἐπὶ λυχνίᾳ φαίνων καὶ ἐπιφαινόμενος, Θεοσέβιος ὑπὸ τὸν μόδιον εἶχε τὸ τῆς ἀρετῆς φῶς, ἀφανείᾳ καὶ λήθῃ τετυμημένος δόμοῦ, ὡς γυναικὶ προσπελάξων καὶ ὡς θρέμματα νέμων καὶ εὔτελεῖ βίῳ περινοστῶν. Ἐπορεύετο γάρ ἐν τῷ ὅρει ὡς ἀπὸ τριῶν μιλίων ἀπέχον τῆς πατρίδος αὐτοῦ ἐπὶ προφάσει δῆθεν ποιμάνειν τὰ πρόβατα, τὸ δὲ ἀλήθες ἵνα μετὰ ἀδείας ἀναφέρῃ τὰς εὐχὰς τῷ Θεῷ διὰ τοῦ τόπου τὸ ἥσυχον. Καὶ ἄντρον εὐρών ἐν ἐκείνῳ τῷ ὅρει ἐν αὐτῷ κατεκρύπτετο καὶ συντόνους μετὰ δακρύων καὶ στεναγμῶν καὶ ἀκροτάτου νηστείας ἀπεδίδου τὰς εὐχὰς τῷ Θεῷ.

Οὕτως οὖν διατελῶν καὶ πάντας διαλανθάνων ἐπὶ χρόνοις οὐκ δλίγοις ἔγγων πρὸς Θεοῦ τὸ τέλος τῆς αὐτοῦ ἀποβιώσεως. Ὁθεν καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ὥσπερ δὲ πατριάρχης Ἰακὼβ πρὸς τὰ ποίμνια ἐν τῷ πεδίῳ προσκαλεσάμενος τὰς συμβίους κατ' ἴδιαν διελέγετο αὐταῖς τὰ δηλωθέντα αὐτῷ παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τῆς ἀναλύσεως αὐτοῦ πρὸς τὴν πατρόφαν γῆν, οὕτω καὶ αὐτὸς προσκαλεσάμενος κατ' ἴδιαν τὴν γυναικὰ αὐτοῦ ἀδελφὴν καὶ καθεσθεὶς ἥρξατο λέγειν πρὸς αὐτὴν ὅτι· Ἔγώ, γύναι, ἀπέρχομαι ἡδη προρωτέων πρὸς νομὴν τῶν προβάτων καὶ μέλλω ἐκεῖσε προσκαρτερῆσαι χρόνον οὐκ δλίγον· σὺ δὲ, κάντε ἐν τῷ κηδεστικῷ κάντε ἐν τῷ γονικῷ σου οἴκῳ μέλλῃς προσκαρτερεῖν, πρόσεχε σεαυτὴν «ώς κόρην ὁφθαλμοῦ» καὶ ἀμεμπτὸν σπουδασὸν ἔως τέλους παραφυλάξαι σου τὴν παρθενίαν, ἵνα τῷ τῆς παρθενίας ὡς παρθένος στέφει διακοσμητεῖσα μετὰ τῶν παρθένων περιχορεύσης, δτε καιρός. Εἴτε πρὸς Φιλοῦσαν τὴν κώμην τὴν σὴν πατοίδα οἰκήσεις εἴτε πρὸς τὴν ἐμὴν ταύτην, γρηγόρει καὶ νῆφε καὶ προσεύχου καὶ ἐκλιπάρει τὸν Θεόν, ἵνα σε διαφυλάξῃ ἀνέπαφον ἐκ τῶν σκανδάλων τοῦ πονηροῦ. Λογισμοὺς ἀκαθάρτους καὶ φιληδόνους μὴ συγχωρῆς καταμολύνειν σου τὴν καρδίαν, διότι ἀρχὴ ὀμαρτίας συγκατάθεσις λογισμῶν φιληδόνων ἐκ φιληδόνου καρδίας· συμπαθεστάτην ἔχε πρὸς τοὺς δεομένους καρδίαν καὶ γνώμην τὸ κατὰ δύναμιν, καὶ ἐπιβραβεύσαι σοι Κύριος αὐτοῦ τὴν χάριν καὶ τὸ ἔλεος σκέπων καὶ διατηρῶν σε τῇ αὐτοῦ χάριτι· ἀμήν.

Ταῦτα οὖν ἐξειπτῶν καὶ συνταξάμενος κατὰ τὸ ἔθος ὑπεχώρησε μετὰ τῶν ποιμνίων ἐν τῷ ὅρει τῷ τῆς προσευχῆς μᾶλλον ἢ τῷ τῆς νομῆς· καὶ ἡμέρας τινὰς ἐν αὐτῷ διατηρίψας προσομιλῶν τὰ τελευταῖα τῷ Θεῷ καὶ πρὸς τὸ σπήλαιον τὸ σύνθητος προσβαλῶν καὶ ἐν αὐτῷ ἐκτενέστερον τοῦ Θεοῦ δεηθεὶς καὶ ἀποδοὺς τὰς εὐχαριστηρίους καὶ ἴκετηρίους εὐχάς καὶ ὑπέρ τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας καὶ «εὔσταθείας τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν» δεηθεὶς καὶ «εἰς χειράς σου», Κύριε, «παρατίθημι τὸ πνεῦμα μου» εἰπὼν πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε· καὶ ἀποπεραίνει τὸν βίον κατὰ τὴν δωδεκάδα τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς εἰσω τοῦ σπηλαίου μη-

δειμᾶς ἐν μηδενὶ ἀνθρωπίνης ὑπηρεσίας δεηθείς, ἀλλὰ τῇ ἐκ τῆς θείας χάριτος καὶ ἀγγελικῆς ἐνδημίας ἐπαρκεσθεὶς παρακλήσει, καθότι καὶ «τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τῶν δούλων αὐτοῦ».

Ἐκείτο οὖν τὸ τίμιον λείψανον ἀνθρωπίνης ἔρημον προμηθείας καὶ παρὰ θείας ἐπισκεπτόμενον ἐπιβλεψίας· τὸ δὲ συνήθως αὐτῷ ἐπόμενον κυνάριον ἐπὶ τὸ στόμιον ἦν τοῦ σπηλαίου παρεστηκός καὶ πυλωροῦ διακονίαν ἀποπληροῦν· δὲ μεθ' ἡμέρας τινὰς ὥδε κάκεῖσε περὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ ζητούμενος οὐχ ηὔρισκετο. Εἴτα καὶ εἰς Φιλοῦσαν τὴν κώμην ἐξαποστείλαντες τοὺς αὐτοῦ ἐπύθοντο κηδεστάς· τῶν δὲ ἀποφηναμένων μὴ εἰδέναι αὐτὸν ἀπὸ χρόνου, ἀθυμίᾳ περιεβλήθησαν ἄπαντες καὶ ὀμοθυμαδὸν ἐξελθόντες ζήτησιν ἀκοιβῆσθαι σπερ προσευταὶ ἐποιοῦντο περὶ αὐτοῦ. Ως οὖν ἐν τριστὸν ἡμέραις ὥδε κάκεῖσε περινοστήσαντες καὶ μηδὲν εὑρηκότες, ἐσχατον ἐρχονται καὶ ἐπὶ τὸ ὅρος ἐκεῖνο τὸ τῆς νομῆς. Οὓς τὸ ὁρθὲν κυνάριον ἐπιγνὸν καὶ τὴν ἐξ ἔθους ποιησάμενον ὑλακήν, ἐφίστανται κατὰ τὴν τούτου φωνὴν οἱ ἄνδρες ἐπὶ τῷ τόπῳ καὶ εἰσελθόντες ἐν τῷ σπηλαίῳ εὗρον τὸ λείψανον τοῦ ἀγίου κείμενον καὶ εὐώδιαζον καὶ ὡς ἄνθος πρωΐνδον καὶ ἀμάραντον οὕτω φαιδρυνόμενον· καὶ τοῦτο περιπτυξάμενοι καὶ τοῖς δάκρυσι περιβρέξαντες καὶ, μνήσθητι ἡμῶν, ἐπειπόντες, δοῦλε τοῦ Θεοῦ, ἐν τῇ ἀγίᾳ κοψήσει σου, ἡθέλησαν μὲν ἄραι αὐτὸ πρὸς τὴν κώμην αὐτοῦ καὶ φιλοφρόνως κηδεῦσαι, οὐκ ἡδυνήθησαν δὲ· μείναντες δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου διὰ τὸ τὴν ἐσπέραν ἥδη κατειληφέναι φαινεται τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ κατ' ὅναρ τῷ πατοὶ αὐτοῦ καὶ φησι πρὸς αὐτόν· Μή με ἀναγάγῃς ἐντεῦθεν, ἀλλ' ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ κηδευσόν μου τὸ σῶμα καὶ εὐκτήριον οἴκον εἰς δόξαν Θεοῦ ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου ἐξέγειρόν μοι. Καὶ ἐγένετο οὕτως, καθὼς ἐχοημάτισεν ὁ πανόσιος οὗτος, καὶ ἐκηδεύθη ἐπὶ τῷ τόπῳ ἐκείνῳ, καὶ ἐδομήθη καὶ οἴκος ἐν τῷ ὄνόματι αὐτοῦ.

Θαῦμα περὶ κωφοῦ τινος καὶ ἐτέρου τυφλοῦ. Χρόνου δὲ παρωχηκότος τινὸς δύο τινῶν κάτωθεν παρὰ τὴν ὁδὸν διερχομένων, ὃν δὲ μὲν εἰς κωφὸς ἦν, τυφλὸς δὲ ὁ ἐτέρος ὑπὸ ἐκείνου χειραγωγούμενος, ἡκουσε δὲ ὁ τυφλὸς ψαλμωδίας εὐήχου καὶ συμφωνίας φωνῶν ἀγαλλιάσεως καὶ στραφεὶς λέγει τῷ κωφῷ· Εἴθε ἡκουες, ἀδελφέ, ἦς ἐγὼ ἀκούω μελωδικῆς συμφωνίας, καὶ εἰθε ἐβλεπον κάγῳ καὶ εἰδον τὴν ὄψιν τῶν θαυμαστῶν τούτων μελωδῶν. Τοῦ δὲ εἰπόντος ἀμυδρῶς πως καὶ ἰσχνῶς ἀκούειν ἐκείνου τοῦ μέλους κατέλειψαν τὴν ὁδὸν καὶ ἐξένευσαν ἐπ' ἐκείνο τὸ μέρος ἐπόμενοι τῷ ὄχῳ· ἔτι δὲ πορευομένων αὐτῶν τελείως ἡνεύχθησαν τὰ τοῦ κωφοῦ ὅτα καὶ ἡκουε καθαρῶς τὸ ἐξαίσιον μέλος ἐκείνο καὶ θαυμαστόν. Φθάσαντες δὲ τὸν εὐκτήριον οἴκον τοῦ ἀγίου Θεοσεβίου τῶν μελωδῶν ἐκείνων εἶδον οὐδένα· ἄγγελοι γὰρ ἦσαν

ύμνοιντες τὸν Θεὸν καὶ διὰ τοῦδε τοῦ θαύματος φανεροῦντες τὸν ἄγιον. Διὸ καὶ ὁ κωφὸς ἤκουσε τρανῶς καὶ ὁ τυφλὸς ἀνέβλεψε τηλαυγῶς. Καὶ ἐκπλαγέντες τῷ παραδόξῳ τοῦ θαύματος καὶ προσκυνήσαντες ἔδωκαν δόξαν τῷ Θεῷ καὶ τῷ θεράποντι αὐτοῦ τῷ ἄγιῷ Θεοσεβίῳ.

Περὶ τῆς ἀσβέστου. Εἴτα μοναχός τις ἐλθὼν ἀπὸ τῶν μερῶν τῆς Ψωμανίας καὶ δύο ἀνοικοδομήσας κελλία παρέμενε τῷ ἄγιῳ. ὃ καὶ ἐν ὁράματι ἐπιφανεὶς νυκτὸς λέγει. "Ορυξον κατὰ τόνδε τὸν τόπον καὶ εὑρήσεις ἀσβέστον ἀποθέμενον καὶ τούτῳ χρῆσαι καθὼς δεῖ." Εδοξε δὲ ὁ μοναχὸς φάντασμα εἶναι τὸ λαληθὲν καὶ μὴ ἀληθές, ἀλλ' ὅμως ὡς ἐν παρέργῳ καὶ κατὰ δοκιμὴν διορύξας σωρὸν ἀσβέστον ἀποκείμενον εὗρεν καὶ ἔχρήσατο προστκόντως, καθὼς προσετάγῃ.

Περὶ τῶν κοράκων. Ο αὐτὸς μοναχὸς ἐνασχολούμενός που, ζεῦγος κοράκων ἐληλυθός ἐλυμήνατο αὐτοῦ τὸ μικρὸν ὄσπριον καὶ εἴ τι πρὸς ἀναγκαίαν εἶχε διατροφήν· ἐλθὼν δὲ ὁ γέρων καὶ αἰσθόμενος τὴν τῶν βρωμάτων βορὰν ἥρξατο ἀπλοῦκῶς λέγειν καὶ διαμάχεσθαι τῷ ἄγιῳ δὲ· "Ἐπει ὑπὸ κοράκων ἐγὼ πολεμοῦμαι καὶ οὐκ ἀμύνη, τίνι ἀλλῳ λοιπὸν ἀμύνεις καὶ διατί, ἄγιε, ὥδε ἐγὼ διὰ σὲ περιμένω; Εἴπε ταῦτα, καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν ἐτέρωθεν προσασχολούμενος ἤκουσι πάλιν συνήθως οἱ κόρακες τοῦ φαγεῖν τὰ εύρισκόμενα καὶ τυφλωθέντες εὐθὺς ἐκρατήθησαν ἐν τῷ τόπῳ. Ἐλθὼν οὖν ὁ γέρων καὶ τούτους ἵδων οὕτως ἐλεεινῶς περικρούοντας ὥδε κάκεῖσε καὶ μήτε ὅρᾶν μήτε πετασθῆναι ἰσχύοντας, ἔπαθε τὴν καρδίαν, καὶ σπλαγχνισθεὶς ἐκράτησεν αὐτοὺς καὶ προσέφερε τῷ ἄγιῳ λέγων αὐτῷ· «Ἐύχαριστῷ σοι», ἄγιε τοῦ Θεοῦ, διὰ τὸ ταχύτατον τῆς ἐκδικήσεως, ἀλλὰ καὶ πάλιν προσπίπτοντός μου καὶ δεομένου σου ἐπάκουσόν μου τοῦ δούλου σου καὶ σπλαγχνισθεὶς δὸς συγγνώμην καὶ χάρισαι τοῖς ὄργεις τούτοις τὴν ὅρασιν καὶ τὴν πτῆσιν κατὰ τὸ πρότερον· ὅρδιον γάρ σοι καὶ ἐπιφρεπὲς πρὸς τὸ ἴασθαι μᾶλλον ἢ τὸ πατάσσειν. Ταῦτα δὲ εἰρηκὼς ὁ γέρων καὶ ἔλαιον ἐκ τῆς κανδήλας τοῦ ἄγιου λαβὼν καὶ ἐπιχρίσας τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν κοράκων, ἀνέβλεψεν παρευθὺ ὡς τὸ πρότερον· πρὸς ἐπίδειξιν δὲ τοῦ θαύματος παρέμειναν ἐν τῷ τόπῳ μέχρι τέλους τῆς ἑαυτῶν ζωῆς ἀπερχόμενοι καὶ νεμόμενοι καὶ πάλιν ἐπανακάμπτοντες εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ τοῦ δούλου αὐτοῦ.

Περὶ τοῦ ἀνοικτηρίου καὶ τοῦ ἀλγοῦντος τὸν ὀφθαλμόν. Τελευτήσαντος δὲ τοῦ γέροντος ὁ τόπος πάλιν ἐναπέμεινεν ἀοικος, οἱ δὲ κόρακες ἐν τῷ τόπῳ παρέμενον· ὥστε καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐλθὼν τις Παφηνὸς καὶ τὸν δεξιὸν ἀλγῶν ὀφθαλμὸν καὶ εὔρὼν κεκλειδωμένον τὸν εὔκτήριον ναὸν καὶ μὴ δυνάμενος ὑπανοίξαι καὶ προσκυνῆσαι καὶ δεηθῆναι τοῦ ἄγιου διὰ τὸ ἀλγός τοῦ ὀφθαλμοῦ ἥρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν· τότε οἱ κόρακες τρόπῳ τινὶ ἐπινεύοντες τῷ ἀνθρώπῳ ἐφίστανται καὶ τὸν τόπον ἐπιδεικνύουσιν, ἐν ᾧ τὸ ἀνοικτήριον ἦν κεκρυμμένον· δὲ καὶ λαβὼν καὶ διανοίξας καὶ εἰσελθὼν καὶ προσκυνῆσαι καὶ δυσωπήσας τὸν ἄγιον περὶ τοῦ ἴδιου ὀφθαλμοῦ καὶ λαθεῖς ἀπεισι χαίρων καὶ δοξάζων τὸν Θεὸν καὶ τὴν ταχεῖαν καὶ ἀφθονον χάριν τοῦ ἄγιου Θεοσεβίου, διτι χάρις ἐδόθη αὐτῷ μεγάλη πρὸς τὸ ἴασθαι τὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἄλγη καὶ

τὰς πηρώσεις τῶν καθ' ἐκάστην ἐπιδημούντων.

Περὶ τοῦ τυφλοῦ μοναχοῦ. "Ἐτερος δέ τις τυφλὸς μοναχός, ἀπὸ ταύτης τῆς χώρας ὁρμώμενος Κύπρου, ἀκούσας περὶ τοῦ ἄγιου δὲ τὴν ἱαματικὴν ἔχει χάριν πρὸς ἀμβλυωποῦντας προσῆλθε τῷ ἄγιῳ δυσωπῶν ἄμμα καὶ ὑποσχόμενος καὶ λέγων μετὰ κλαυθμοῦ δὲ· Εἰ ἐλεήσεις με, ἄγιε τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ βλέπειν χαρίσεις μοι, ἔχω παραμεῖναι καὶ ὑπηρετῆσαι τῷ ἄγιῳ σου τούτῳ ναῷ ἔως τέλους τῆς ἐμῆς βιοτῆς. Ταῦτα οὖν ὑποσχόμενος καὶ δυσωπῶν μετὰ πόνου καρδίας τυγχάνει τῆς ἴασεως δι' ἐπισκέψεως τοῦ ἄγιου καὶ ἀναβλέπει τρανῶς· καὶ ἦν παραμένων τῷ ἄγιῳ ἐπὶ τῷ χρόνῳ τινά. Εἴτα διαβολικῇ ἐπηρείᾳ καὶ ἀκηδίας πάθει περιληφθεὶς καὶ τῶν συνθηκῶν ἐπιλαθόμενος, τοῦ τόπου καὶ τοῦ ἄγίου ἀπαναστὰς ὑπεχώρησε καὶ ἀπελθὼν περὶ τὰ λεγόμενα Μαυροβούνια ἐν τῷ τοῦ ἄγιου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου σηκῷ παρόκησεν ἐν αὐτῷ· ὃ καὶ ἐπιφανεῖς ἐν ὁράματι ὁ θεῖος Θεοσεβίος λέγει πρὸς αὐτόν· Τί ὡδε παραγέγονας καὶ τὰς πρὸς ἐμέ σου συνθήκας διαψευσάμενος ὑπεχώρησας; οὐκ ἐγὼ ιασάμην τοὺς σοὺς ὀφθαλμούς; οὐκ ἐγὼ σοὶ τὸ φῶς διὰ τῆς ἐν ἐμοὶ ἐνεργούσης θείας χάριτος ἐπρυτάνευσα; καὶ δρα λοιπὸν τί εἰργάσω κατὰ σεαυτοῦ. Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ μοναχὸς καὶ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐξαναστὰς τυφλὸς ἦν, καθὼς καὶ τὸ πρότερον· καὶ τινος χειραγωγοῦ προσδεηθεὶς ὑποστρέψει πάλιν πρὸς τὰς συνθήκας αὐτοῦ καὶ τὸν ἄγιον, μετανοῶν καὶ ἐξομολογούμενος τὴν λήθην καὶ τῆς ἀμαρτάδος κατηγορῶν· καὶ τὸν ἄγιον λιπαρῶν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν καθαρῶς πάλιν τὸ βλέπειν τούτῳ χαρίζεται· δις καὶ μέχρι τέλους τῆς αὐτοῦ βιοτῆς παρέμεινε τῷ ἄγιῳ κατὰ τὴν προλαβούσαν ὑπόσχεσιν.

Περὶ τῶν κλεπτῶν. Καὶ ταῦτα μὲν καὶ ἔτερα θαύματα γεγόνασι παρὰ τοῦ ἄγιου, τινὰ μὲν πάλαι, τινὰ δὲ καὶ πρὸς ὀλίγων χρόνων. Ἀρτίως δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν ταύταις μοναχός τις, Λουκᾶς τοῦνομα, ἐλθὼν μετὰ πίστεως δὲ τι πολλῆς παρέμενε καλλιεργῶν τὸν εὔκτήριον τοῦ ἄγιου σηκόν· ἐξήγειρε δὲ ὁ σατανᾶς ἐκ τοῦ μέρους τοῦ Ἀκάμα δύο χερσαίους ἀγρότας βοσκούς τινας· καὶ ἐλθόντες ἐσύλησαν ἀπαντα, δσα εῦρον, τοῦ τε μοναχοῦ καὶ τοῦ ἄγιου καὶ ἀπῆλθον εἰς τὸν ἴδιον τόπον. Ἡ δὲ θεία δίκη καὶ ἡ ἐν τῷ ἄγιῳ Θεοσεβίῳ ἐνοικοῦσα χάρις φέρει αὐτοὺς μεθ' ἡμέρας εἴκοσι διαλεύκους ἔχοντας ὡσεὶ χιόνα τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ προσπίπτοντας τῷ ἄγιῳ καὶ συγγνώμην καὶ ἔλεος ἐξαιτούντας μέν, οὐ μέντοι καὶ διμολογίαν ποιουμένους τῆς ακλοπῆς, δι' ἣς καὶ ἡ τύφλωσις καὶ τὸ ἀλγός τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοὺς κατεδάμαζεν, ἀλλὰ μωράν τινα καὶ νεκράν διέμενον ἐξαιτούμενοι αἵτησιν. Ως δὲ οὐκ ἦν οὐασις ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ ἀλγός μᾶλλον ἐπιτεινόμενον ἦν καὶ δύοντος δέξυτερος, λέγει δὲ εἰς πρὸς τὸν ἔτερον· "Ορᾶς, ἀδελφέ, πᾶς ἐπὶ πλεῖστον ἡ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν νόσος δέξυνται· εὔδηλον δὲ τι οὐκ ἔστιν εἰς ἡμᾶς ἔλεος οὐδὲ ἴασεως ἐλπίς, εἰ μή πω ἐξομολογησόμεθα τὴν ἀμαρτίαν ἡμῶν καὶ ἀποδώσωμεν τὰ κλαπέντα. Ἐκεῖνος δὲ ἀντὶ τοῦ δέξασθαι τὴν ἀγαθὴν ταύτην συμβουλὴν μᾶλλον ἀφέλειαν καὶ ἀνυπομονησίαν αὐτοῦ κατηγόρει καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτόν· "Ο, τι ἀν καὶ πάθοιμεν, μὴ διμολογήσωμεν, μηδὲ φανερώσωμεν κλέπτας ἡμᾶς." Ετὶ δὲ αὐτοῦ ταῦτα λαλοῦντος ἴδιον δοξῆ τινα μετὰ

λόγχης δέξειας ἐπικρούσαντα αὐτοῦ τοὺς ὄφθαλμούς, ὡς καὶ δεινοτάτην ὑποστῆναι τὴν βάσανον· καὶ ἥρξατο κράζειν καὶ λέγειν μεγάλῃ τῇ φωνῇ· Ἡμεῖς ἐσμεν, ἄγιε τοῦ Θεοῦ, οἱ ἀφαιρούμενοι τὰ κλαπέντα, καὶ ἀποδώσωμεν ταῦτα· μόνον «ἐλέησον ἡμᾶς» καὶ ἀπολύτρωσαι τῆς μάστιγος. Οὕτως οὖν ἀποδυρομένων καὶ ἔξιμοι λογούμενων αὐτῶν καὶ ὑποσχομένων ἀποδοῦνται τὰ κεκλοφότα ἔτυχεν ίάσεως ὁ εῖς, ὁ τὸ ἀγαθὸν συμβουλεύσας· ὁ δὲ ἔτερος ἐθεραπεύθη μετρίως καὶ χάριν παιδείας ἡμίβλεπτος ἐναπέμεινεν, ἵνα ἐν κημῷ καὶ χαλινῷ τῶν σιαγόνων καὶ ὄφθαλμῶν ἀγχόμενος καὶ παιδευόμενος τῆς πονηρᾶς ἐργασίας ἀπόσχηται.

Ο δὲ θεῖος Θεοσέβιος θεοσεβῶς καὶ ἀξιαγάστως τὸν βίον ἀπολιπὼν καὶ τὴν αὐτοῦ σκιὰν παραδραμών πρὸς βίον ἔχωρησεν ἀλυπότατον· καὶ τῷ ἡλίῳ τῆς δικαιοσύνης περιλαμπόμενος ὅμοι καὶ θαλπόμενος ἀσυγκρίτως εὐφραίνεται· καὶ ἐξ ἀλόγου ποιμνίου ἀπαναστὰς καὶ σωματικοὺς κόπους ἀποβαλὼν πρὸς ποίμνιον θεῖον Χριστοῦ καὶ ἀγαθῶν μετουσίαν συνήρθη γανύμενος· καὶ ὡς ἀμνὸς καθαρώτατος τοῦ Καλοῦ ποιμένος τὰ εὐώνυμα καταλείψας κληροῦται τὰ δεξιά, ἵνα ὡς θεῖος καὶ θεοσέβιος καὶ τῆς θείας δεξιᾶς στάσεως τὰ μέρη κατειληφώς καὶ τῆς θεοκλήτου φωνῆς ἀξιωθεῖς σύν τοῖς μετόχοις αὐτοῦ πρὸς «τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν», πρὸς νυμφῶνας ἀθανασίους, πρὸς παστάδας ἀνεκλαλήτους, πρὸς σκηνὰς ἀθανάτους, πρὸς παραδείσους τρυφήν, πρὸς δόξαν καὶ τέρψιν καὶ ζωὴν μηδὲν ἔχουσαν τέλος ποτέ· ἣς γένοιτο καὶ ἡμᾶς ἀπαντας τοὺς συγγραφεῖς καὶ ἀναγνώστας καὶ ἀκροατὰς καὶ τοὺς μνημοποιοὺς τρανῶς ἐνηχηθῆναι, Χριστὲ βασιλεῦ, καὶ εἰσελθεῖν καὶ τῶν ὁγθέντων ἐπαπολαῦσαι καλῶν. εὐχαῖς καὶ ἱεροῖς τοῦ ὁσίου σου Θεοσεβίου καὶ τῶν αὐτοῦ συμμετόχων, ὅπις πάντες ὅμοι γεγηθότες σύν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ὄγιῳ σου Πνεύματι δοξάσωμέν σου τὸ πανάγιον ὄνομα καὶ νῦν καὶ τότε καὶ πάντοτε εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τῶν ἀγίων μαρτυρῶν Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου.

Στίχοι

Ξίφει Τάραχος, Ἀνδρόνικος καὶ Πρόβος,
"Ηραντο νίκην, γῆς προβάντες ταράχου.

Τμήθη δωδεκάτη Πρόβος, Ἀνδρόνικος, Τάραχός τε.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τῆς ἀγίας καλλινίκου μάρτυρος Δομνίνης.

Στίχοι

Μέλη Δομνίνα καὶ περ ἐξαρθρουμένη,
Οὐκ ἦν ἀληθῆ πίστιν ἐξαρνουμένη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τῆς ἀγίας μάρτυρος Ἀναστασίας τῆς παρθένου.

Στίχοι

Ἡγεῖτο λαμποῦ τὴν τομὴν ἀσπασίαν,
Ἡ καλλίνικος μάρτυς Ἀναστασία.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Οἱ ἄγιοι ἐβδομήκοντα μάρτυρες, ξίφει τελειοῦνται.

Στίχοι

Τέθνηκεν ἀνδρῶν ἐβδομηκοντὰς ξίφει,
Θνήσκειν ἐτοίμη, εἰ δέοι, καὶ πολλάκις.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Ἡ ἀγία μάρτυς Μαλφεθά, τοξευθεῖσα τελειοῦται.

Στίχοι

Οὐ μαλθακόν τι Μαλφεθὰ βλέπειν ἔχει,
Τόξου κατ' αὐτῆς εὔτόνως τεταμένου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Ἡ ἀγία μάρτυς Ἀνθία, ἐν βοῖχαλκῷ πυρακτωθέντι βληθεῖσα, τελειοῦται.

Στίχοι

Εἰς βοῦν ἀπανθεῖς ἔμπυρον βεβλημένη,
Ἐν οὐρανῷ δὲ λαμπρὸν ἀνθεῖς, Ἀνθία.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Οἱ ἄγιοι μάρτυρες Ἰουβεντῖνος καὶ Μάξιμος, ξίφει τελειοῦνται.

Στίχοι

Ἰουβεντῖνος Μαξίμῳ τηθεὶς ἄμα,
Χορῷ συνήρθη μαρτύρων σύν Μαξίμῳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, οἱ ἄγιοι μάρτυρες Ἀνδρόμαχος καὶ Διόδωρος, πυρὶ τελειοῦνται.

Στίχοι

Μάχου πρὸς ἔχθρούς, Ἀνδρόμαχε, Κυρίου,
Κάν τοῦ πυρὸς σύνθησκε τῷ Διοδώρῳ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἐπικτήτου.

Στίχοι

Θείαν κτησάμενος Ἐπίκτητος χάριν,
Πιστοὺς πρὸς οὐράνιον προτρέπει κτῆσιν.

Δωδεκάτη Ἐπίκτητος πουλυβότειραν λίπε χθόνα.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Ὁ ἄγιος Θεόδοτος, ἐπίσκοπος Ἐφέσου, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

Στίχοι

Ο Θεόδοτος γῆινον λιπῶν θρόνον,
Τὸν λαμπρὸν εῦρε τῆς ἄνω δόξης θρόνον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Ὁ ἅγιος Ιάσων, ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

Στίχοι

Παθῶν Ἱάσων τὰς βάρεις καταστρέφει,
Πύργους ἔγείρας ἀρετῶν πρὸ τοῦ τέλους.

Ταῖς τῶν Ἅγιων σου πρεσβείαις, ὁ Θεός, ἐλέησον
ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ωδὴ ζ

Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Υπερύμνητος, δόμαίμων Θεοσέβιε, ὑπάρχων ὅσιε,
τοῦ Ἀρκαδίου σεπτοῦ, Ὅψιστου θεράποντος,
καὶ ἀρχιπούμενος, οὐρανόφρονος, τῆς Ἀρσινόης
εἴληφας, σὺν αὐτῷ στεφάνους δόξης.

Μακαρίζοντες, τὰ θεῖα σου παλαίσματα, πρὸς
δόλοκλήρωσιν, καὶ ἀρετῆς ἀκραιφνοῦς, κατά-
κτησιν στέφομεν, σὲ Θεοσέβιε, καὶ συμβίαν σου, τὴν
ἀμεμπτον καὶ ἀσπιλον, δόδοις ὑμνων μυριπνοίς.

Νίκης κότινον, ἐδέξω Θεοσέβιε, παρὰ τοῦ Κτί-
σαντος, ὥσπερ ἀγώνων τῶν σῶν, λαμπρῶν
ἀντιμίσθιον, καὶ πρὸς σκηνώματα, δόξης πάμφωτα,
ἀνῆλθες σὺν συμβίᾳ σου, τῇ δικαίᾳ στεφηφόρος.

Θεοτοκίον

Ως ὀλέτειραν, τῶν πονηρῶν δυνάμεων, Θεο-
γεννήτρια, καὶ τῶν ἀῤῥών ἔχθρῶν, σὲ πάντες γε-
ραιόριμεν, ἐκδυσωπούντές σε· δῦσαι θλίψεων, καὶ πά-
σης περιστάσεως, ἀλγεινῆς τοὺς σὲ τιμῶντας.

Ωδὴ η'

Παῖδας εὐαγεῖς.

Στῦλε ἀδιάσειστε ἀγνείας, εὐχῆς ἀσιγήτου, νήψε-
ως, συνέσεως, καὶ σκληραγγήσεως, τοῦ φθαρ-
τοῦ σαρκίου σου, ἐδείχθης Θεοσέβιε, δύσιν πρόβο-
λε, τῶν φρόνησιν ἔχόντων γερόντων, ἐν ἀκμῇ τῷ ὅντι,
σῆς ἡλικίας μάκαρ.

Υψος Θεοσέβιε πρὸς θεῖον, ἐπήρθης καὶ δυ-
σαντίβλεπτον συνέσεως· ὅθεν σὺν συμβίᾳ σου,
τῇ δικαίᾳ ἡσκησας, ἐνθέως καὶ τὴν δύσβατον, ὅδὸν
ἐβάδισας, χρηστότητος ἀπάγουσαν πάτερ, πρὸς τῆς
ἀφθαρσίας, τοὺς νοητοὺς λειμῶνας.

Μέμνησο ἡμῶν τῶν σὲ τιμῶντων, καὶ μνήμην σου
ἐκτελούντων τὴν πανίερον, σῶφρον Θεοσέβιε,

τοῦ σεπτοῦ αὐτάδελφε, τῆς Ἀρσινόης ὅσιε, ἵερο-
φάντορος, πανσόφου Ἀρκαδίου ἐν δόμοις, οὐρανῶν
μεθ' οὗπερ, εὐφραίνη αἰωνίως.

Θεοτοκίον

Βήματα ἡμῶν σαῖς ἱκεσίαις, κατεύθυνον πρὸς
ζωὴν τὴν αἰωνίζουσαν, Παναγία Δέσποινα,
σταθηρὰ ἰθύντειρα, ἀεὶ μακαριζόντων σε, πρὸς
ἀφθαρτότητα, ἐν ᾧ συγχαίρῃ Θεοσεβίῳ, καὶ αὐτοῦ
συμβίᾳ, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ωδὴ θ'

Ἄπας γηγενής.

Ιλεων ἡμῖν, ἀπέργασαι Κύριον, τοῖς ἀνυμνοῦσί σου,
πόνους Θεοσέβιε, τοὺς νυχθημέρους, σαρκός σου
νέκρωσιν, ὑψοποιὸν ταπείνωσιν, καὶ νῆψιν ὅσιε, σὺν
συμβίᾳ, τῇ ἀπλῇ θεόφρονι, καὶ πανσέμνῳ σου πάτερ
ἀοίδιμε.

Απας εὐσεβῶν, ὁ σύλλογος γάνυται, τῇ θείᾳ δόξῃ
σου, πάτερ Θεοσέβιε, καὶ ἀνακράζει, τρανῶς
ἐκάστοτε· περίλαμπρον ὠράϊσμα, καὶ θεῖον κόσμη-
μα, Ἀρσινόης, σὺν ἀγνῇ συμβίᾳ σου, δύσαι βλάβης
ἐχθροῦ τοὺς ἱκέτας σου.

Νόμοις τοῦ Θεοῦ, πειθόμενος ὅσιε, γηῖνης φύσε-
ως, νόμους Θεοσέβιε, ἡρνήσω πάντας, καὶ ὡς
ἀσώματος, βιώσας χάριν εἴληφας, συγχαίρειν πάν-
τοτε, σὺν ταῖς ἄνω, ἀσωμάτοις τάξειν, ἀσκητὰ θε-
αυγὲς καὶ ὑπέρλαμπρε.

Θεοτοκίον

Χαῖρε ἀσκητῶν, παρθένων ὑπόδειγμα, Θεογεν-
νήτρια· χαῖρε θεῖον ἔκτυπον, ἐπιποθούντων, βίου
ἀγνότητα· χαῖρε Θεοσεβίου τε, καὶ τῆς θεόφρονος,
δόμοζύγου, τῆς αὐτοῦ Πανάχραντε, Θεοτόκε περί-
λαμπρον σέμνωμα.

Ἐξαποστειλάριον

Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Τὸν θεῖον Θεοσέβιον, προφρόνως ἀνυμνήσω-
μεν, καὶ τὴν αὐτοῦ σεμνοτάτην, συμβίαν ὡς παρ-
θενίας, καὶ προσευχῆς κειμήλια, καὶ πάνσεπτα σε-
μνώματα, τῆς Ἀρσινόης κράζοντες· ζεῦγος δικαίων
τὸν Κτίστην, ἡμῖν ἀεὶ ἴλεοῦσθε.

Θεοτοκίον

Παρθένων ἀγαλλίαμα, καὶ ἀσκητῶν ὠράϊσμα,
τῶν ἐν ἀγνείᾳ βιούντων, Θεοκυῆτορ Παρθένε,

τοὺς λογισμοὺς διόρθωσον, καὶ τὰς ἐννοίας κάθαρον, τῶν ἵκετῶν σου Ἀχραντε, καὶ ὅῦσαι πάντας σοὺς δούλους, τῆς τοῦ ἔχθροῦ ἐπηρείας.

Εἰς τὸν Αἴνους

Ἴστῶμεν Στίχους δ', καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια

Ὕχος δ' Ἔδωκας σημείωσιν.

Μάκαρ Θεοσέβιε, τῆς Ἀρσινόης ἐκβλάστημα, μυροβόλον καὶ τίμιον, αὐτάδελφε ὅσιε, τοῦ αὐτῆς ποιμένος, καὶ Ἱερομύστου, χριστομψήτου καὶ σοφοῦ, τοῦ Ἀρκαδίου, σὺν τῇ συμβίᾳ σου, τῇ σώφρονι ἐνήσκησας, ὃσπερ ἀσώματος ἀνθρωπος, παρθενεύων, εὐχόμενος, νήφων καὶ κακουχούμενος.

Μάκαρ Θεοσέβιε, τῆς εὐσεβείας καὶ νήψεως, θειοσμίλευτον ἄγαλμα, ἀκμῇ ἐν νεότητος, τῆς σαρκὸς ὁρέξεις, θαυμαστῶς παρεῖδες, καὶ σὺν συμβίᾳ σου κλεινῇ, ὅδὸν ἀγνείας διῆλθες ἀσμενος· διό σε μακαρίζοντες, καὶ τὴν ἐτήσιον μνήμην σου, ἐκτελοῦντες ἐν ἄσματι, τοὺς καμάτους σου σέβομεν.

Μάκαρ Θεοσέβιε, φιλῶν ὡς ὅρνις φιλέρημος, ήσυχίαν τὰ πρόβατα, τῆς ποίμνης σου ἔβισκες, ἐν ταῖς ἐρημίαις, καὶ Χριστοῦ τὴν κλῆσιν, ἐν στόματί σου ἀκλινῶς, προφέρων στέφος, θεόθεν εἱληφας, ἀφθίτου ὥραιότητος, καὶ σὺν Χριστῷ κατηξίωσαι, συνευφραίνεσθαι πάντοτε, ἐν τῇ ἀνω λαμπρότητι.

Μάκαρ Θεοσέβιε, σὺν τῇ δικαίᾳ συμβίᾳ σου, μὴ ἐλλείπῃς ἀείποτε, Χριστὸν τὸν Θεάνθρωπον, δυσωπῶν διδόναι, ἀμφω σοὶς ἱκέταις, σθένος καὶ ὁῶσιν καὶ ἴσχυν, τοῦ μισοκάλου, ἔχθροῦ τὸ φρύαγμα, πατῆσαι καὶ τὴν δύσβατον, ὅδὸν βαδίσαι ἀγνότητος, ἢ καλῶς ἡκολούθησας, καὶ Θεῷ εὐηρέστησας.

Δόξα... Ὅχος πλ. α'

Τοὺς ἐν τῷ γάμῳ ἀγνείας στήσαντας τρόπαια, καὶ ἀσκήσαντας θεοφιλῶς ἐν Ἀρσινόῃ, Θεοσέβιον καὶ τὴν αὐτοῦ συμβίαν, ἐγκωμίων τοῖς ἀνθεσι καταστέψωμεν· οὗτοι γὰρ παρθενεύοντες καὶ σωφρονοῦντες, ποιμαίνοντες τὰ πρόβατα καὶ προσευχόμενοι, τῆς νεότητος ἀκμὴν ὑπερεῖδον, καὶ σαρκὸς ὁρέξεις καταπατήσαντες, ὡς ἄγγελοι ἐπὶ γῆς ἐβίωσαν· ὅθεν κοινωνοὶ τῆς ἀγγέλων δόξης γενόμενοι, καὶ

Χριστῷ παρεστῶτες, ἀδιαλείπτως πρεσβεύοντιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Μακαρίζομέν σε Θεοτόκε Παρθένε, καὶ δοξάζομέν σε οἱ πιστοὶ κατά χρέος, τὴν πόλιν τὴν ἄσειστον, τὸ τεῖχος τὸ ἄροητον, τὴν ἀρραγῆ προστασίαν, καὶ καταφυγὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δοξολογία Μεγάλη, καὶ Ἀπόλυτις

ΕΝ ΤΗΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙ

Τὰ Τυπικά, οἱ Μακαρισμοί, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τοῦ 'Οσίου ἡ γ' καὶ ἡ σ' φόρη.

Ο Απόστολος

Προκείμενον, Ὅχος βαρὺς (Ψαλμ. οιε')

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ.

Στίχ. Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὃν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν;

Πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολῆς Παύλου
τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κεφ. ε' 22-ς' 2)

(Ζήτει τῷ Σαββάτῳ τῆς ΚΖ' ἑβδομάδος)

Α'δελφοί, ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μαροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκράτεια· κατά τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος. Οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. Εἰ ζῶμεν Πνεύματι, πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. Μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες.

Ἄδελφοί, ἐὰν καὶ προληφθῇ ἀνθρωπος ἐν τινὶ παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιούτον ἐν πνεύματι πραότητος, σκοπῶν σεαυτόν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ.

Ἀλληλούϊα (γ'), Ὅχος πλ. β' (Ψαλμ. οια')

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον,
ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα.

··· Η δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ
αἰῶνος.

Τὸ Εὐαγγέλιον

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

(Κεφ. ιβ' 32-40)

(Ζήτει τῷ Σαββάτῳ τῆς ΙΑ' ἔβδομάδος Λουκᾶ)

Εἴπεν ὁ Κύριος· Μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν πούμνιον·
ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βα-
σιλείαν...

Κοινωνικὸν

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος.

··· Αλληλούϊα.

Μεγαλυνάριον

Xαίροις ὁμοζύγων ἡ ἔυνωροίς, εὐκλεῶν δικαί-
ων, Θεοσέβιε Ἱερέ, σὺν τῇ σῇ συμβίᾳ, λαμπά-
δες παρθενίας, αἱ πᾶσαν Ἀρσινόην, καταφωτί-
σασαι.

Δίστιχον

Χαῖρε σέβας Γεωργίου ἀρχιθύτου,
Θεοσέβιε, ἔκραξε Χαραλάμπης.

ΠΗΓΑΙ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

1. Πηγοί

α) Χειρόγραφος παράδοσις

Έθνική Βιβλιοθήκη Παρισίων, χειρόγραφος κώδικας *Paris. gr. 1189*, περγαμηνός, τέλη ΙΒ' - ἀρχαὶ ΙΙ' αἰῶνος, 330x240 χιλ., φφ. 86v-102v, 105r, Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου, Ἐγκώμιον εἰς τὸν βίον καὶ τὰ θαύματα τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Θεοσεβίου τοῦ Ἀρσινοῦ.

Βιβλιογραφία περὶ τοῦ χειρογράφου:

1. H. Delehaye, "Saints de Chypre", *Analecta Bollandiana* 26 (1907), σσ. 181-197.

2. Ι. Χατζηϊώαννου, Ἰστορία καὶ ἔργα Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου, Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1914, σσ. 258-280.

3. A. Ehrhard, Überlieferung und Bestand der Haagiographischen und Homiletischen literatur der Griechischen Kirche, τόμ. III, Leipzig 1939, σσ. 681-682.

4. F. Halkin, Manuscrits Grecs de Paris. Inventaire Haagiographique, Βρυξέλλαι 1968, σσ. 136-137.

5. C. N. Costantinides and R. Browning, *Dated Greek manuscripts from Cyprus to the year 1570*, Λευκωσία 1993, σσ. 106,107.

6. Ἱερᾶς Βασιλικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ἅγίου Νεοφύτου, Ἅγίου Νεοφύτου τοῦ ἐγκλείστου, Συγγράμματα, τόμ. Γ', Πανηγυρικὴ Α', Πάφος 1999, σσ. 31-34, 262-284.

7. G. Christodoulou, Le livre des Catéchèses de saint Néophyte le Reclus: texte et commentaire historique, Μελέται καὶ Ὑπομνήματα VII, Λευκωσία 2009, σσ. 292-311.

β) Ἐντυποί ἐκδόσεις

1. Νικοδήμου Ἅγιορείτου, Συναξαριστὴς τῶν δώδεκα μηνῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ, τόμ. Α', Ἀθήναι 1868, σσ. 122-124.

2. H. Delehaye, *Synaxarium Ecclesiae Constantinopolitanae e codice Sirmundiano, Propylaeum ad Acta Sanctorum Novembris*, Βρυξέλλαι 1902, σσ. 131-134.

3. Μηναῖον τοῦ Ὁκτωβρίου (ἐκδ. Π. Π. Παρασκευόπουλος), Ἐν Ἀθήναις 1904, σσ. 65-70.

4. Μηναῖον τοῦ Ὁκτωβρίου (ἐπιστασίᾳ Γεωργίου Γεγλέ, ἐκδ. Μιχαήλ Σαλίβερος), Ἀθῆναι ἄ. ἔ., σσ. 92-98.

5. Μηναῖον τοῦ Ὁκτωβρίου (ἐκδ. «Τὸ Φῶς»), Ἐν Ἀθήναις 1961, σσ. 121-130.

6. J. Mateos, *Le Typicon de la Grande Église*, tom. I, Ρόμη 1962, σσ. 68-69.

7. Μηναῖον τοῦ Ὁκτωβρίου (ἐκδ. «Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»), Ἐν Ἀθήναις 1980, σσ. 69-73.

8. Ὁρολόγιον τὸ Μέγα (ἐκδ. «Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»), Ἐν Ἀθήναις 1986, σσ. 226-227.

9. Ἀκολουθία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοσεβίου τοῦ Ἀρσινοῦ, συνταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου ἴ. ν. ἀγίου Γεωργίου Φιλούστης Χρυσοχοΐς π. Νεοφύτου Εὐσταθίου καὶ τοῦ θεολόγου κ. Χαραλάμπους Ἐπαμεινώνδα. Πολυγραφημένη ἐκδοσις ἴ. ν. ἀγίου Γεωργίου Φιλούστης Χρυσοχοΐς 1986.

10. Macaire, moine de Simonos-Petas, *Le Synaxaire*, tome premier, Septembre, Octobre, Novembre, Θεσσαλονίκη 1987, σσ. 278-283.

11. Μέγας καὶ ἵερος Συνέκδημος Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ (ἐκδ. «Ἀστήρ»), Ἀθῆναι 1989, σ. 512.

12. Hieromonk Makarios of Simonos Petra, *The Lives of the Saints of the Orthodox Church*, volume one, September, October, Ormylia-(Chalkidike) 1998, σσ. 370-377.

13. Θεοφιλέστατου Χωρεπίσκοπου Ἀρσινόης κ. Γεωργίου, Ὁ Ἅγιος Θεοσέβιος ὁ Ἀρσινόης, Ἐν Παφιακῇ Ἐκκλησίᾳ, Πτυχές ἀπὸ τὴν Ἰστορία καὶ τὸ ἀγιολόγιο τῆς, Πάφος 2003, σσ. 48-52.

γ) Ἡ παροῦσα ἐκδοσις

Ο Θεοφιλέστατος Χωρεπίσκοπος Ἀρσινόης κ. Γεωργίος, νῦν Μητροπολίτης Πάφου, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ ὅπως τιμηθῶσι δεόντως οἱ ἄγιοι τῆς Πάφου ἀνέθεσεν εἰς τὸν ὑμνογράφον Χαράλαμπον Μ. Μπούσιαν τὴν σύνθεσιν ἀκολουθίας διὰ τὸν ὁσιὸν Θεοσέβιον τὸν Ἀρσινόην. Ἡ ἀκολουθία συνετέθη τὸ 2004 καὶ παρεχωρήθη εἰς τὰ «Κύπρια Μηναῖα» πρὸς δημοσίευσιν.

Δημοσιεύομεν ἐπίσης τὸ Ἐγκώμιον τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου εἰς τὸν βίον καὶ τὰ θαύματα τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Θεοσεβίου τοῦ Ἀρσινοῦ, ἐκ τοῦ χειρογράφου κώδικος *Paris. gr. 1189*, φφ. 86v - 102v, 105r, κατὰ μεταγραφὴν δρος Γεωργίου Κ. Χριστοδούλου.

δ) Βίοι - Συναξάρια - Ἐγκώμια

1. Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου Ἐγκώμιον εἰς τὸν βίον καὶ τὰ θαύματα τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Θεοσεβίου τοῦ Ἀρσινοῦ, Ἐν H. Delehaye,

- “Saints de Chypre”, *Analecta Bollandiana* 26 (1907), σσ. 181-197, 198, 199, 201, 261, 285-286, 287.
2. Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου ἐγκώμιον εἰς τὸν βίον καὶ τὰ θαύματα τοῦ δούλου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Θεοσεβίου τοῦ Ἀρσινοῖτου, Ἐν Ιωάννου Χ. Χατζηϊάννου, Ἰστορία καὶ ἔργα Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου, Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1914, σσ. 258-280.
3. Σωφρονίου Εὐστρατιάδου πρ. Λεοντοπόλεως, Ἄγιολγιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἔκκλησίας, 1935 (ἔκδ. «Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἔκκλησίας τῆς Ἐλλάδος»), σ. 191.
4. Ιωάννου μοναχοῦ Ἅγιορείτου, Βίοι τῶν ἐν Κύπρῳ Ἅγιών, μετὰ Χαιρετισμῶν, Κύπρος 1952, σσ. 10, 28.
5. Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Μακαρίου Γ', Κύπρος, ἡ ἀγία νῆσος, Ἀθῆναι 1968, σ. 25, Λευκωσία 1997, σ. 30.
6. Ἀκολουθία τῶν ἐν Κύπρῳ Ἅγιών, ἔκδ. α' Λευκωσία 1972, σσ. 13, 19, ἔκδ. β' Κύπρος 1988, σσ. 40, 44, 63, 126, 151, ἔκδ. γ' Κύπρος 2003, σσ. 53, 57, 74, 75, 90: πίν. Ὁ Ἅγιος Θεοσέβιος ὁ Ἀρσινοῖτης μετὰ τῆς συμβίου αὐτοῦ, Ἰ. Μ. Σταυροβουνίου 2000.
7. Macaire, moine de Simonos-Petas, *Le Synaxaire, Vies des Saints de l'Église Orthodoxe*, tome premier: Septembre, Octobre, Novembre, Θεσσαλονίκη 1987, σσ. 281-282.
8. Παπασταύδου Παπαγαθαγέλου, Μορφὲς ποὺ ἄγιασαν τὴν Κύπρο, ἔκδ. δ' Λευκωσία 1988, σσ. 87-95, ἔκδ. ε' Λευκωσία 1998, σσ. 87-94, 529.
9. Hieromonk Makarios of Simonos Petra, *The Synaxarion, The Lives of the Saints of the Orthodox Church, volume one, September, October, Ormylia-(Chalkidike) 1998*, σ. 374.
10. Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἐγκλείστου, Ἐγκώμιον εἰς τὸν βίον καὶ τὰ θαύματα τοῦ δούλου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Θεοσεβίου τοῦ Ἀρσινοῖτου, Ἐν Ἅγιον Νεοφύτου τοῦ ἐγκλείστου, Συγγράμματα, τόμ. Γ', Πανηγυρικὴ Α', Ἐκδοση Ἱερᾶς Βασιλικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ἅγιου Νεοφύτου, Πάφος 1999, σσ. 262-284.
11. Θεοφίλεστάτου Χωρεπισκόπου Ἀρσινόης κ. Γεωργίου, Ὁ Ἅγιος Θεοσέβιος ὁ Ἀρσινοῖτης, Ἐν Παφιακὴ Ἔκκλησίᾳ, Πτυχές ἀπὸ τὴν ἴστορία καὶ τὸ ἀγιολόγιο τῆς, Πάφος 2003, σσ. 48-52.
12. Ἀνδρέου Ν. Παπαβασιλείου, Μητρῷον Ἅγιων μίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἔκκλησίας, Ἐν Λευκωσίᾳ 2004, σσ. 155-156, 325.
13. Γεωργίου Κάκκουρα, “Ὁ δούλος Θεοσέβιος ὁ Ἀρσινοῖτης”, *Παρέμβαση Ἔκκλησιαστικὴ* 9 (2009), σσ. 453-455.
4. Ιωάννου Π. Τσικνοπούλου, “Ἄγιοι τῆς Κύπρου: Ὁ Ὀσιος Θεοσέβιος”, *Ἀπόστολος Βαρνάβας*, Μάρτιος - Ἀπρίλιος 1963, σσ. 80-83.
5. Κ. Π. Κύρρη, “Κυπριακὰ ἀγιολογικὰ καὶ μοναστηριακὰ μελετήματα, Τὸ Ἐγκώμιον τοῦ Θεοσεβίου ὑπὸ τοῦ Νεοφύτου καὶ τὰ χρονολογικὰ τοῦ Ἀρκαδίου”, *Κυπριακαὶ Σπουδαὶ* 27 (1963), σσ. 197-210.
6. Στυλιανοῦ Γ. Παπαδοπούλου, “Θεοσέβιος”, *Θρησκευτικὴ καὶ Ἡθικὴ Ἐγκυλοπαιδεία* 6 (1965), σσ. 310-311.
7. Κώστα Χατζηψάλτη, “Σύμμεικτα περὶ τὴν Βυζαντινὴν Κύπρον”, *Κυπριακαὶ Σπουδαὶ* 32 (1968), σσ. 57-64.
8. Ιωάννου Π. Τσικνοπούλου, Ἰστορία τῆς Ἔκκλησίας Πάφου, Λευκωσία 1971, σσ. 141, 192-194, 203, 206, 220.
9. Κ. Χατζηψάλτη, “Περὶ τῆς Κυπριακῆς Ἐπισκοπῆς Ἀρσινόης κατὰ τὴν Βυζαντινὴν περίοδον”, *Βυζαντινὰ* 13 (1985), σσ. 453-466.
10. Κ. Π. Κύρρη, “Θεοσέβιος Ἀρσινοῖτης”, *Μεγάλη Κυπριακὴ Ἐγκυλοπαιδεία* 6 (1987), σσ. 19-20.
11. Θεοχάρους Εὐρ. Σχίζα, “Ἀναφορὰ εἰς τὰς ἀκολουθίας τὰς ψαλλομένας ἐν Κύπρῳ”, *Ἀντιτελάρχησις*, τόμος τιμητικὸς πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου κ.κ. Χρυσόστομον, ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετῷ διηγήσασθαι τῆς ἀρχιερατικῆς αὐτοῦ διακονίας, Λευκωσία 1993, σ. 545.
12. Κώστα Κωνσταντινίδη, “Ἡ παιδεία καὶ τὰ γράμματα στὴ Βυζαντινὴ Κύπρο”. Ἐν Βυζαντινὴ Κύπρος, Ἰστορία τῆς Κύπρου, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Θεοδώρου Παπαδοπούλου, τόμ. Γ', Λευκωσία 2005, σ. 444.

β) Ναογραφία

1. Σίμου Μενάρδου, “Τοπωνυμικὸν τῆς Κύπρου”, Ἀθηνᾶ 18 (1905), Τοπωνυμικάι καὶ λαογραφικάι μελέται, Δημοσιεύματα Κέντρου Ἐπιστημονικῶν Ἐρευνῶν IV, Λευκωσία 1970, σσ. 4, 25, 96.
2. N. G. Κυριαζῆ, Τὰ χωρία τῆς Κύπρου, Λάρναξ 1952, σσ. 132, 183.
3. N. Κληρίδη, Χωριά καὶ πολιτεῖς τῆς Κύπρου, Λευκωσία 1961, σ. 163.
4. K. A. Πιλαβάκη, “Συναγωγὴ Κυπριακοῦ τοπωνυμικοῦ ὑλικοῦ”, *Κυπριακαὶ Σπουδαὶ* 40 (1976), Παράρτημα σ. 142.
5. K. A. Πιλαβάκη “Συναγωγὴ Κυπριακοῦ τοπωνυμικοῦ ὑλικοῦ”, *Κυπριακαὶ Σπουδαὶ* 42 (1978), Παράρτημα σ. 253.
6. M. Christodoulou, *A Concise Gazetteer of Cyprus*, Λευκωσία 1982, σσ. 16: Ἀρσινόη, 40: Μελάνδρα, 61: Φιλοῦσα Χρυσοχοῦς.
7. M. Christodoulou, *A Complete Gazetteer of Cyprus I*, Λευκωσία 1987, σσ. 180: Ἀρσινόη, 814: Μελάδεια, Μελάνδρα, 1236: Φιλοῦσα Χρυσοχοῦς, 1534: Μελάδεια, 1535: Μελάνδρα, 1654 - 1655: Φιλοῦσα Χρυσοχοῦς.
8. A. Παυλίδη, “Μελάδεια, Μελάνδρα”, *Μεγάλη Κυπριακὴ Ἐγκυλοπαιδεία* 9 (1988), σσ. 372-373, 374-375.
9. A. Παυλίδη, “Φιλοῦσα Χρυσοχοῦς”, *Μεγάλη Κυπριακὴ Ἐγκυλοπαιδεία* 13 (1990), σ. 251.
10. Gilles Grivaud, *Villages désertés à Chypre (fin XIIe-fin XIXe siècle)*, “Ιδρυμα Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', Γρα-

2. Βοηθήματα

α) Μελέται

1. Ιω. Χάκκεττ, Ἰστορία τῆς Ὁρθοδόξου Ἔκκλησίας τῆς Κύπρου, κατὰ μετάφρασιν καὶ συμπλήρωσιν Χαρ. Ι. Παπαϊωάννου, τόμ. Β', Ἐν Πειραιεῖ 1927, σσ. 186-187.
2. Fr. Halkin, *Bibliotheca Hagiographica Graeca, tom. II, Subsidia Hagiographica* no 8a, Βρυξέλλαι 1957, σ. 295.
3. Ι. Π. Τσικνοπούλου, “Κυπριακὰ τοῦ Ἅγιου Νεοφύτου”, *Κυπριακαὶ Σπουδαὶ* 24 (1960), σσ. 128-129, 133-134.

φείον Κυπριακής Ιστορίας, Μελέται καὶ Ὅπομνήματα III, Λευκωσία 1998, σσ. 248, 249, 471, 472.

11. Ιερᾶς Συνόδου Ἐκκλησίας Κύπρου, Ἔορτολόγιον, Τυπικαὶ Διατάξεις Ἱερῶν Ἀκολουθῶν 2009, σσ. 377-378, 498, 697.

γ) Εἰκονογραφία

1. Ὁ ἄγιος Θεοσέβιος, Εἰκὼν νεωτέρα εὑρισκομένη εἰς τὸν ἱ. ν. ἀγίου Γεωργίου Φιλούσης Χρυσοχοῦς.

2. Παπασταύρου Παπαγαθαγγέλου, Μορφὲς ποὺ ἄγιασαν

τὴν Κύπρο, ἔκδ. δ' Λευκωσία 1988, σ. 88, ἔκδ. ε' Λευκωσία 1998, σ. 529.

3. Ιερᾶς Κοινοβιακῆς Μονῆς Σταυροβουνίου, Πλήρης ἀσματικὴ ἀκολουθία πάντων τῶν ἐν τῇ κατὰ Κύπρον ἀγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ διαλαμψάντων Ἅγιων, μετὰ Παρακλητικοῦ Κανόνος, Κύπρος 2003, σ. 90: πίν. Ὁ Ἅγιος Θεοσέβιος ὁ Ἅρσινοῖτης μετὰ τῆς συμβίου αὐτοῦ, Ἡ. Μ. Σταυροβουνίου 2000.

4. Ιερᾶς Μητροπόλεως Πάφου, Παφιακὴ Ἐκκλησία, Πτυχές ἀπὸ τὴν ίστορία καὶ τὸ ἀγιολόγιο της, Πάφος 2003, σ. 48.

